

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА ОЛЕГА МІШУКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
англійської філології та
світової літератури
імені професора Олега Мішукова
протокол № 1а від 05.09 2022 р.
В.о. завідувачки кафедри
 (Юлія КИЩЕНКО)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 21 Методика навчання світової літератури в закладах загальної середньої освіти

Освітні програми: Середня освіта (Мова і література англійська);

Спеціальність: 014.021 Середня освіта

Спеціалізація: 014.021 Середня освіта (Мова і література англійська);

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Назва освітньої компоненти	Методика навчання світової літератури в закладах загальної середньої освіти
Викладач	старший викладач Соловцова Ірина Віталіївна
Посилання на сайт	https://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairTranslation/EducationalProgramSVObachelor/OPseredniaosvita/SyllabiSeredniaOsvita.aspx
Контактний тел.	0507555669
E-mail викладача:	solovirchik@ukr.net
Ідентифікатор постійної ZOOM конференції	671 728 0607 код доступу befrfJ
Графік консультацій	тиждень А – середа, тиждень Б – середа: 15.00 – 16.00

2. Анотація до курсу

«Методика навчання світової літератури в закладах загальної середньої освіти» є психолого-педагогічною дисципліною, що реалізує низку завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальностей «014.02... Середня освіта. Мова і література ...», забезпечує професійну підготовку кваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців у галузі загальної середньої освіти відповідно до європейських стандартів, формує уявлення про специфіку професійно-педагогічної діяльності вчителя саме зарубіжної літератури. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях студентами теоретичних знань з дисциплін «Історія зарубіжної літератури», «Вступ до літературознавства», «Педагогіка», «Психологія».

Теми курсу:

Тема 1. Вступ. Методика викладання зарубіжної літератури як наука

Особливості вивчення літератури як виду мистецтва і об'єкту наукового дослідження. Цілі та завдання курсу. Визначення методики викладання літератури як науки. Об'єкт, предмет, структура методики викладання зарубіжної літератури як самостійної педагогічної науки. Специфічні методи дослідження. Взаємозв'язок методики викладання з іншими науками. Роль практики навчання зарубіжної літератури, передового досвіду вчителів-словесників у розвитку методичної науки та інноваційного оновлення літературної освіти. Генеза викладання зарубіжної літератури та провідні етапи розвитку методики навчання зарубіжної літератури як науки в Україні.

Тема 2. «Зарубіжна література» як навчальний предмет у сучасному закладі загальної середньої освіти в Україні. Державні навчальні програми із зарубіжної літератури. Навчально-методичні видання із зарубіжної літератури

Законодавча база регулювання процесу викладання зарубіжної літератури у вітчизняній школі. Зарубіжна література в школі як засіб глобалізації та лібералізації української освіти і перебудови її на засадах особистісно зорієнтованої педагогіки, шлях до формування нерепресивної свідомості і нонконформізму. Основні парадигми шкільної літературної освіти. Актуальні проблеми викладання зарубіжної літератури в закладі загальної середньої освіти України.

Навчальна програма як державний документ, що визначає мету, зміст, структуру навчального курсу «зарубіжна література» в ЗЗСО, сутність та принципи компетентнісного підходу щодо його викладання «зарубіжної літератури», загальнопедагогічні та специфічні принципи викладання предмету, очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів. Мета і завдання шкільних курсів літератури у контексті Концепції Нової української школи (2016). Зміст (обов'язковий та варіативний компоненти), структура, принципи побудови сучасних програм із зарубіжної літератури для базової і повної середньої освіти, їх основні рубрики. Ключові компетентності та специфіка їх формування засобами зарубіжної літератури. Чотири наскрізні лінії, запровадження яких сприятиме забезпеченню переходу до організації компетентнісного навчання предмету «зарубіжна література». Чотири змістові лінії літературного компонента Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (емоційно-ціннісна, літературознавча, культурологічна компетенції та компаративна компетентність).

Специфіка викладання зарубіжної літератури в різних типах закладів загальної середньої освіти України. Місце курсу «зарубіжна література» в ЗЗСО, міжпредметні зв'язки. Історія становлення предмету в школі.

Навчально-методичні видання із зарубіжної літератури: різновиди, функції, вимоги до змісту, структури, навчально-методичного апарату сучасного навчального видання із зарубіжної літератури, аналіз чинних навчальних видань (підручників, підручників-хрестоматій, хрестоматій тощо), основи методики організації роботи учнів з навчальними книгами.

Тема 3. Методи та прийоми викладання зарубіжної літератури в загальноосвітніх закладах середньої освіти

Методи та прийоми викладання зарубіжної літератури. Їх взаємозв'язок та взаємоперехід. Проблема класифікації методів викладання літератури в ЗЗСО II-III ст. Різноманітні класифікації методів. Специфічні методи викладання літератури. Класифікації методів викладання Т. Бугайко та Ф. Бугайко, Є. Пасічника, М. Кудряшова, В. Маранцмана, Б. Степанішина тощо. Класифікація методів та прийомів викладання літератури за М.І. Кудряшовим: функції методів, провідні прийоми та види навчальної діяльності учнів: а) творче читання та творчі завдання; б) евристичний метод; в) дослідницький метод; г) репродуктивний метод. Фактори вибору методів викладання літератури.

Навчальна діяльність як творче поєднання декількох методів. Сукупність трьох груп методів (методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності, методи стимулювання мотивації учіння, методи контролю та самоконтролю ефективності навчання) як запорука їх цілісності.

Удосконалення методів викладання, створення нових технологій як нагальна проблема методики викладання зарубіжної літератури у вітчизняних закладах загальної середньої освіти.

Тема 4. Інтерактивні технології навчання зарубіжної літератури. Цифрові технології у навчанні зарубіжної літератури. Наочність на уроках зарубіжної літератури та методика її використання

Інтерактивні технології навчання на уроках зарубіжної літератури як специфічна форма організації пізнавальної діяльності учнів (значення поняття «інтерактив», мета, завдання, позитивні та негативні сторони інтерактивної моделі навчання, важливість психологічної підготовки учасників навчального процесу, специфічні функції вчителя, різновиди класифікацій інтерактивних методів навчання, чотири групи інтерактивних технологій за О. Пометун та Л. Піроженко тощо). Провідні різновиди інтерактивних технологій: кооперативна модель навчання, фронтальна технологія, технологія навчання ситуативного моделювання (навчання у грі), технологія навчання у дискусії. Інтерактивні прийоми навчання зарубіжної літератури: різновиди форм організації роботи за кооперативною формою навчання (робота в парах, ротаційні трійки, «Мозаїка», «Два – чотири – всі разом», «Карусель», роботи в малих групах, «Акваріум», «Ательє» тощо), різновиди фронтальних технологій («Мікрофон», «Завершіть речення» або «Літературний крос», «Асоціативний куш», «Мозковий штурм» (брейнстормінг), «Навчаючи – вчуся», «Дерево рішень» тощо), прийоми технології навчання у дискусії («Метод ПРЕС», «Обери позицію», «Зміни позицію», «Безперервна шкала думок», «Дискусія», «Дискусія в стилі телевізійного ток-шоу», «Дебати» тощо).

Цифрові технології у навчанні зарубіжної літератури. Сучасні вимоги до викладання літератури передбачають обов'язкову інтеграцію медіаосвіти з літературою. Функції медіазасобів, основні вимоги до них. Класифікація засобів ІКТ та способи їх застосування на уроках світової літератури. Різновиди засобів ІКТ: аудіоматеріали, відеоматеріали, тестова технологія, аудіокнига, електронна книга, електронний підручник, віртуальна екскурсія, форми виконання самостійно різних видів завдань (створення «хмари слів», «дерева знань», «інфографіки», «портфоліо літературного героя», презентації, інтерактивного плакату, інтерактивних ігор, онлайн тестів тощо).

STEAM-освіта. Впровадження елементів STEAM- / STREAM-освіти в процес викладання зарубіжної літератури.

Наочність на уроках зарубіжної літератури: специфіка, функції, різновиди, методика використання. Особливості укладання таблиць, опорно-логічних схем, кластерів, фіш-боунів із застосуванням інтерактивної дошки. Скрайбінг, кроссенс, інфографіка та буктрейлер як особливі засоби унаочнення навчального матеріалу.

Тема 5. Вчитель як організатор навчально-виховного процесу із зарубіжної літератури. Учень як суб'єкт навчального процесу. Літературний розвиток читача-школяра

Учень-читач як «людина екрану», а не «людина-книги». Проблема читача у сучасному суспільстві та в школі. Особливості сприйняття літературного твору учнями в залежності від індивідуального типу мислення особистості, її віку, рівня літературного розвитку, ставлення до мистецтва. Основні рівні літературного розвитку учня. Вікові особливості та етапи літературного розвитку учнів. Особливості сприймання літературного твору учнями молодшого, старшого підліткового віку та віку ранньої юності.

Учитель-словесник: характер праці, провідні професійні якості, творча лабораторія. Права та обов'язки вчителя зарубіжної літератури. Словесник як педагог-дослідник значення його індивідуальної творчості в оновленні та створенні ефективних педагогічних технологій. Роль самоосвіти та самовдосконалення професійної підготовки вчителя у підвищенні рівня художнього сприйняття ним творів літератури та мистецтва та організації викладання ним предмету «зарубіжна література» в закладах загальної середньої освіти. Особлива роль учителя у формуванні в освітньому процесі тісних партнерських стосунків, що ґрунтуються на постійному діалозі з учнями та повазі до їхньої думки.

Організація навчально-виховного процесу вчителем зарубіжної літератури. Планування як основа творчого викладання. Різноманітні види планування діяльності вчителя: календарно-тематичне, план-конспект уроку, планування позакласної роботи з навчального предмету (зокрема, занять гуртка або окремих заходів), план проведення позакласного заходу (або підготовки до його проведення), план проведення предметного тижня тощо. План та імпровізація у викладанні. НОП вчителя. Задум уроку та його реалізація. Підготовка вчителя до уроку. Зв'язок класно-урочної діяльності з іншими видами організації навчально-виховного процесу вчителем зарубіжної літератури. Облік та оцінювання знань та вмінь учнів як засіб зворотнього зв'язку та стимулювання активності діяльності школярів. Кабінет зарубіжної літератури: особливості матеріально-технічної бази, структура його фондів, особливості обліку фондів кабінету зарубіжної літератури.

Тема 6. Урок зарубіжної літератури в сучасній школі. Урок як основна форма організації навчально-виховної роботи із зарубіжної літератури в школі. Специфіка уроку літератури. Вимоги до уроку літератури, критерії його ефективності. Зміст та етапи підготовки до уроку: визначення теми, мети, задач уроку, його структури, методики проведення, організації діяльності учнів. Проблема типології уроків зарубіжної літератури. Класифікація уроків І. Соболевим, В. Голубковим, В. Неділько, Є. Пасічником, М. Кудряшовим, Б. Сепанішиним тощо. Нестандартні уроки. Класифікація уроків О.М. Ніколенко, О. М. Куцевол, А. І. Богосвітської (урок компаративного аналізу, урок культурологічного аналізу, урок творчого читання, інтегрований урок, урок-дослідження, урок-семінар, урок-диспут, урок-гра тощо). Інтеграційні типи літературних занять. Типи уроків зарубіжної літератури найбільш популярні в сучасній практиці: уроки-подорожі, урок-портрет, уроки-пошуки, театралізовані уроки (урок-інсценівка, урок-концерт, урок-суд, урок-вистава тощо), уроки-інтеграції різних видів мистецтва (урок-концерт, урок – літературно-музична композиція, урок – літературно-музичний салон, урок-виставка, бінарний урок, урок-лекція з елементами аналізу тексту й творів різних видів мистецтва, урок-презентація історико-культурної доби, урок розвитку творчих здібностей, урок з елементами, асоціативного сприйняття художнього твору тощо), урок-вибір, урок-осягнення позиції автора роману, урок-інтрига, урок-роздум за твором, урок-дзеркало, урок-кафе, урок-панорама, семіотичний урок, урок-стріла, урок-рефлексія, урок-стилізація, урок-змагання, урок-сумнів, урок-парадокс тощо. Структура уроку. Факультативи.

Тема 7. Етапи вивчення літературного твору в школі. Етап підготовки до сприйняття художнього твору Загальна характеристика етапів вивчення літературного твору. Функції етапу підготовки учнів до сприйняття твору, його специфіка у середніх та старших класах. Методика та специфіка проведення етапу підготовки учнів до сприймання художнього тексту зарубіжного автора: зміст (уникнення ускладнень сприйняття інонаціонального твору в перекладі як країнознавчого характеру, так і національно-специфічного, у разі необхідності лінгвістичні коментарі, наприклад, неоднозначність перекладу навіть назви твору тощо), форми, методи та прийоми роботи. Види коментарів.

Тема 8. Читання твору як важлива ланка вивчення літературного тексту. Методика проведення уроку додаткового читання

Читання твору як соціальна, психологічна і методична проблема. Криза читання як сучасна світова проблема. Проблема читання у цифрову добу та шляхи її подолання.

Види читання та їх функції. Організація читання тексту учнями (аудіо книга: «а» і «проти»). Особливості організації читання текстів перекладних творів (зазначення прізвищ авторів перекладу, ознайомлення з декількома варіантами перекладів, зіставлення тексту оригіналу та перекладів, зіставлення підрядника із текстом художнього перекладу).

Робота по засвоєнню тексту художнього твору. Робота над планом та переказом твору. Види переказів.

Роль учителя зарубіжної літератури у розвитку читацької культури учнів, підвищення рівня їх літературного розвитку. Особливості організації самостійного читання учнів у позакласний час. Різновиди уроків позакласного (додаткового) читання та особливості їх організації і методики проведення.

Тема 9. Шкільний аналіз художнього тексту: специфіка, різновиди та прийоми. Технологія вивчення перекладних художніх творів та методика застосування елементів їх компаративного аналізу на уроках зарубіжної літератури

Передумови аналізу тексту в шкільному вивченні. Мета, функції, принципи аналізу художнього твору в школі. Літературознавча концепція – підґрунтя аналізу твору у школі. Відмінність шкільного аналізу від літературознавчого. Різновиди аналізу тексту у шкільному курсі та їх співвідношення; а) оглядовий; б) вибірково-спрямований; в) детальний (текстуальний). Специфіка аналізу художнього твору в перекладі. Проблема запровадження елементів компаративного аналізу художніх творів зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти України.

Функції заключного етапу вивчення художнього твору в шкільному курсі «зарубіжна література» як етапу узагальнення та систематизації спостережень, відтворення цілісності художнього тексту, досягнення розуміння авторської концепції. Формування образних та понятійних узагальнень. Особливості організації вчителем діяльності учнів на заключному етапі вивчення художнього твору в шкільному курсі.

Тема 10. Шляхи аналізу літературного твору в закладі загальної середньої освіти. Прийоми аналізу художнього твору в закладі загальної середньої освіти

Шляхи аналізу літературного твору в закладі загальної середньої освіти. Поняття про шлях аналізу тексту. Проблема класифікації шляхів аналізу художнього твору в школі. Провідні різновиди шляхів аналізу художнього тексту. Чинники визначення найбільш ефективного шляху аналізу твору в шкільному курсі. Аналіз твору "слідом за автором". Вивчення твору пообразним шляхом. Проблемно-тематичний шлях аналізу твору. Комплексний шлях аналізу тексту художнього твору.

Прийоми аналізу художнього твору в закладі загальної середньої освіти. Проблема класифікації прийомів аналізу художнього твору в курсі «зарубіжна література» в закладах загальної середньої освіти. Класифікації прийомів аналізу тексту художнього твору за Є. А. Пасічником та В. Г. Маранцманом. Прийоми осягнення авторської позиції. Прийоми активізації співтворчої діяльності учнів на уроках зарубіжної літератури.

Тема 11. Аналіз художнього твору в курсі «зарубіжна література в родовій специфіці

Вивчення художніх творів у родовій специфіці. Родова специфіка художнього твору як один з вирішальних чинників організації шкільного аналізу твору. Загальні завдання роботи з епічним твором у шкільному курсі. Найважливіші компоненти епічного твору та методика їх аналізу. Специфіка аналізу драматичних творів у шкільному вивченні. Складність організації вивчення у шкільному курсі ліричних текстів, зокрема у перекладі. Специфіка аналізу творів письменників-модерністів та постмодерністів у курсі «зарубіжна література». Особливості організації аналізу тексту художнього твору в перекладі. Основи застосування елементів компаративістики в процесі вивчення художніх творів у курсі зарубіжної літератури.

Тема 12. Методика аналізу образу-персонажу. Формування у школярів поняття про образ-персонаж. Автор та герой. Різновиди характеристики образів-персонажів: індивідуальна, порівняльна, групова. Їхня сутність, функції, обумовленість вибору виду. Особливості уроку-аналізу образу головного героя художнього твору. Специфіка проведення порівняльної характеристики героїв. Груповий аналіз образів, його особливості та значення.

Тема 13. Вивчення біографії письменника у середніх та старших класах

Мета та принципи вивчення біографії письменника на уроках зарубіжної літератури. Джерела вивчення біографії митців. Специфіка вивчення біографії письменника в середніх та старших класах: зміст, форми і методи.

Тема 14. Оглядові теми та методика їх вивчення у курсі «зарубіжна література»

Місце та різновиди оглядових тем у шкільному курсі «Зарубіжна література», мета їх проведення. Функції оглядових тем, вимоги до їх вивчення. Об'єктивні ускладнення в організації вивчення оглядових тем та шляхи їх подолання. Провідні методи, прийоми, форми роботи на уроках-оглядах. Значення наочності та ТЗН при вивченні оглядових тем. Міжпредметні зв'язки на уроках-оглядах.

Тема 15. Вивчення теорії літератури у курсі «арубіжна література» в закладах загальної середньої освіти. Місце та значення теорії літератури в шкільному курсі. Система роботи, принципи, провідні форми засвоєння теоретико-літературних понять у шкільному курсі. Різновиди теоретико-літературних понять, призначених для вивчення у закладах загальної середньої освіти. Провідні етапи та специфіка організації засвоєння теоретичних понять на етапі прилучення до читання. Особливості формування теоретико-літературних понять на етапах системного та творчо-критичного читання. Історизм як провідний теоретичний принцип на останньому етапі літературної освіти в закладах загальної середньої освіти. Специфіка формування понять про літературні напрямки, важливість використання наочності.

Тема 16. Розвиток мови учнів у системі літературної освіти. Позакласна та позашкільна робота з літератури.

Розвиток мови учнів у системі літературної освіти. Розвиток мови як соціальна та методична проблема. Специфіка мовних ситуацій на уроках літератури, засоби стимулювання мовної діяльності учнів на літературному матеріалі. Розвиток писемної мови школярів. Переказ. Види переказів. Твори різних жанрів як найважливіший вид письмових робіт з літератури. Тематична класифікація шкільних творів, їх жанрова специфіка. Вимоги до твору. Методика підготовки до написання творів. Аналіз і критерії оцінювання робіт учнів.

Позакласна та позашкільна робота із зарубіжної літератури. Місце та мета позакласної та позашкільної роботи у системі роботи вчителя зарубіжної літератури. Види та форми позакласної роботи із зарубіжної літератури з учнями, особливості її планування. Літературно-краєзнавча робота. Місце в цій роботі позакласного читання.

2. Мета та цілі курсу

Мета курсу – забезпечити професійну підготовку майбутнього вчителя-словесника, формування дослідницьких якостей та творчого потенціалу його особистості, розвиток здібностей та самостійності у пошуку нестандартних рішень методичних проблем. З цією метою передбачається системно та послідовно висвітлити здобутки вітчизняної методики викладання літератури як науки в загальноєвропейському дидактичному контексті, сформулювати в студентів фахові методичні уміння і навички, забезпечити засвоєння ними психолого-педагогічних знань та підготувати до їх застосування в практичній професійній діяльності як в закладах загальної середньої освіти, так і в коледжах та професійних ліцеях тощо, що надають своїм випускникам атестат про здобуття повної середньої освіти.

Для досягнення мети передбачається реалізація наступних **завдань**:

теоретичні

- сформулювати уявлення про методологічні та психолого-педагогічні засади, специфіку викладання зарубіжної літератури в школі, про літературний розвиток учня;
- зосередити увагу на нагальних проблемах методики викладання зарубіжної літератури;
- простежити історію розвитку науки, історичну зміну методів викладання зарубіжної літератури;
- сформулювати уявлення про найбільш характерні види професійної діяльності вчителя;
- висвітлити взаємозв'язок сприйняття та аналізу літературного твору;
- обґрунтувати нерозривність пізнавальної, тобто спрямованої на засвоєння теоретичних знань, що постійно оновлюються, і перетворювально-практичної діяльності студентів педагогічної спеціальності, що забезпечує їх готовність до успішної реалізації власного особистісного потенціалу в професійній сфері, формувати потребу на практиці ставати креативними вчителями-словесниками;

практичні

- озброїти студентів основами вмінь та навичок організації в закладі загальної середньої освіти процесу
- читання, інтерпретації, аналізу тексту художнього твору з урахуванням його національної, родової та жанрової специфіки;
- засвоєння школярами питань історії та теорії зарубіжної літератури;
- мовної діяльності учнів, їх літературної творчості;
- додаткового читання;
- виховання, навчання та розвитку особистості учня засобами художнього слова в класно-урочній та/або будь-якій іншій з форм роботи;
- формувати здатність до свідомого вибору засобів педагогічного впливу відповідно до різних ситуацій для успішного вирішення проблем навчання, виховання і освіти.

3. Компетентності та програмні результати навчання

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 3.** Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.
- ЗК 4.** Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. іноземною мовою.
- ЗК 5.** Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях.
- ЗК 6.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7.** Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами іноземної та державної мов.
- ЗК 9.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї.
- ЗК 10.** Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.
- ФК 3.** Здатність формувати в учнів предметні компетентності. застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання іноземної мови та світової літератури.
- ФК 4.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль, і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та світової літератури, другої іноземної мови.
- ФК 7.** Здатність використовувати потенціал полілінгвальної підготовки для ефективного формування предметних компетентностей учнів.
- ФК 8.** Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії світової літератури та культури у процесі навчання.
- ФК 9.** Здатність орієнтуватися у літературному процесі в історикокультурному контексті та використовувати знання іноземних мов і світової літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів.
- ФК 10.** Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.
- ФК 11.** Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовнолітературного контексту для реалізації освітніх цілей.
- ПРН 1.** Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки.
- ПРН 6.** Досягнення знань, розуміння та здатностей застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології.
- ПРН 10.** Знати специфіки перебігу літературного процесу різних країн в історико-культурному контексті; володіти різними видами аналізу художнього твору, вміти визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.
- ПРН 11.** Здатність працювати з теоретичними та науковометодичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.
- ПРН 13.** Здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
- ПРН 15.** Знати вимоги до безпеки життєдіяльності й готовність до охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин 120 годин - 4 кредити	32	28	60

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семест р	Спеціальність	Курс	Нормативний/вибірковий
2022-2023	5-6	014.021. Середня освіта (Мова і література англійська)	3	нормативний

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: НМКД в електронному та друкованому вигляді; ноутбук – Dell Inc. Inspiron 3541, Lenovo IdeaPad 330-1516H (2017); комп'ютер – BIOSTAR Group G41 D3C; екран – JB/T8389 Ministry of Machinery Ind., Sopar Junior мобільний 200x200 Black Case; проектор – ACCER X122 DLP Projector No FNX 134, Acer X 111 (2017), BenQ MS 506 (2017), Projector LED YG320 Mini 700 lumen (2017).

7. Політика курсу:

«Методика навчання світової літератури в закладах загальної середньої освіти» є психолого-педагогічною дисципліною, що реалізує низку завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальностей «014.02... Середня освіта. Мова і література ...», формування ключових та фахових компетентностей для забезпечення готовності майбутнього фахівця до професійно-педагогічної діяльності в якості вчителя саме зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти.

Академічна доброчесність. Очікується, що всі види робіт студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. При опануванні теоретичного матеріалу та при виконанні завдань (інших видів робіт) слід пам'ятати, що жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/%D0%BF%D0%BE> і Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc?fbclid=IwAR14PNKG9iKdUn4NjsjoX0rOCZr7YVFeNGdlgE3J2alaDNsc_GiizOs3_NQ.

Студент і викладач повинні уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Забороняються плагіат та списування (при складанні конспектів уроків, прикладів календарно-тематичного планування обов'язкове посилання на всі використані джерела. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Заохочується активність, ініціативність і творчий підхід, доречне використання елементів сучасних педагогічних технологій.

Обов'язковим є прочитання художніх текстів, які виносяться на обговорення.

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. У разі неможливості бути присутнім на заняттях студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття (або передавати ці повідомлення через старосту).

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, усна або письмова відповідь, складання тесту за темою, співбесіда в ZOOM тощо.

Вимоги щодо роботи на семінарських заняттях. Оцінка за відповідь на семінарському занятті виставляється виключно у разі роботи із камерою, мікрофоном та з врахуванням незмінності напрямів куту зору студента (оцінка за читання відповіді з будь-якого джерела – 0 балів).

Вимоги щодо виконання завдань. Студенти зобов'язані у будь-якому випадку дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Надання роботи на перевірку із запізненням здійснюється тільки у разі серйозних об'єктивних причин, з дозволу викладача, в окремих випадках передбачається можливість доопрацювання завдання з метою коригування, усунення недоліків, виправлення помилок (оцінка за виконання завдань не у відповідний термін може бути знижена).

Обов'язковим є для отримання допуску до екзамену написання контрольної роботи та виконання блоку самостійних робіт.

Встановлення двостороннього зв'язку. Викладач гарантує доступність зустрічей як у межах університету, так і можливість заочної комунікації та одержання консультацій (консультації-конференції в ZOOM як індивідуальні, так і групові, індивідуальні повідомлення або в загальній стрічці групи в Google classroom, чаті вайбер-товариства, через старосту в індивідуальному чаті, у невідкладних ситуаціях – телефон, електронна пошта тощо).

Умови допуску до екзамену: виконання 50% завдань

Контроль знань студентів здійснюється на практичних заняттях, під час виконання завдань з самостійної роботи, а також у вигляді письмових робіт протягом семестру, підсумкової контрольної роботи (тестової чи за відкритими питаннями), екзамену.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Специфіка викладання зарубіжної літератури як перекладної: форми, методи, прийоми					
Тиждень Б 01.11 2022	Тема 1. Вступ. Методика навчання зарубіжної літератури як наука 1.Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти як наука та навчальна дисципліна . Цілі та завдання курсу. 2. Предмет, об'єкт, структура методики навчання зарубіжної літератури. 3. Специфічні методи дослідження. 4.Взаємозв'язок методики навчання зарубіжної літератури з іншими науками. 5. Функції науки методики навчання зарубіжної літератури. 6. Роль передового досвіду вчителів-словесників у розвитку методичної науки. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год..	лекція самостійна робота	1.Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010, с. 24-29. 2.Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. К., 2000, с. 25-35. 3. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.7-19.	1.Доопрацювати конспект лекції. 2.Вивчити визначення Методики навчання світової літератури як науки, її мети, об'єкту, предмету, специфічні методи дослідження методики навчання зарубіжної літератури в школі, структуру науки, взаємозв'язок з іншими науками 3. <u>Самостійно опрацювати</u> та класти конспект за темою «З історії методики навчання зарубіжної літератури в загальній середньої освіти України» за наступним планом 1.Етапи становлення методики навчання зарубіжної літератури в Україні 2.З історії методики навчання зарубіжної літератури в радянській школі 3.Проблеми навчання зарубіжної літератури в незалежній Україні в навчальних закладах з 11-ти річним терміном навчання 4.Сучасний стан навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти II-III ст.	У дистанційній формі навчання за відвідування лекцій не передбачено бали *Окремо оцінюється рівень засвоєння теоретичного матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання 5*
02.11 2022	Тема 2. Державні навчальні програми із зарубіжної літератури. Зміст та структура шкільного курсу зарубіжної літератури 1.Зміст та структура шкільного предмету «Зарубіжна література». 2.Програма з літератури як державний документ, що визначає зміст та структуру літературної освіти в закладах загальної середньої освіти . Структура навчальних програм із зарубіжної літератури для базової та повної середньої освіти. 3.Принципи побудови шкільного курсу зарубіжної літератури (жанровий, проблемно-тематичний,	семінарське заняття самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. С.25-66 , 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. К.:Ленвіт, 2000. С.34-38 3.Зарубіжна література. 5-9. 2017 р. / [Електронний ресурс] / Гол. авт. кол. Л. П. Юлдашева. Режим доступу: https://ru.osvita.ua/school/program/program-5-9/56130/ 4.Зарубіжна література. 10-11 [Електронний ресурс] / Гол. авт. кол.. Л. П. Юлдашева. Режим доступу: https://osvita.ua/school/program/program-10-11/58872/	1. Ознайомитися із навчальними програмами із зарубіжної літератури для базової та повної середньої освіти (стандарт та профіль): роки створення та затвердження, склади авторських колективів, редакційних комісій (запам'ятати роки затвердження програм, прізвища керівників авторських колективів та голів редакційних комісій, наукових консультантів тощо). 2. Озайомитися із ключовими компетентностями (способами їх реалізації при викладанні зарубіжної літератури) та предметними. Засвоїти чотири змістовні лінії літературної освіти. 3. Засвоїти структуру навчальних програм, ознайомитися з особливостями викладення в них матеріалу, з основними рубриками	5 (+5*)

	жанрово-родовий, історико-літературний; мультимедійний, лінійний, концентричний). Етапи літературної освіти здобувачів повної середньої освіти. 4.Програми із зарубіжної літератури для закладів загальної середньої освіти.. Аналіз навчальних програм. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.			(ТЛ, ЛК, УС, ЕК, МЗ), з кількістю відведених годин на вивчення курсу за рік усього та призначених для вивчення текстів художніх творів, для розвитку мови, для позакласного читання (знати відмінність кількості годин щотижневого навантаження за рівнями стандарт та профіль в курсі повної середньої освіти). 4. Для виконання завдань на практичному занятті потренуватися дома за наступними завданнями: порахувати, скільки розділів та які саме становлять програму курсу для 5 класу. За яким принципом(ами) організується навчальний матеріал кожного з розділів. Скільки художніх текстів передбачено для обов'язкового вивчення у підрозділі «Народна казка», які теоретико-літературні поняття засвоюються при вивченні Розділу 1 в 5-ому класі. Знайти вимоги щодо розвитку мови учнів, передбачені у цьому розділі. Визначити кількість та назви текстів художніх творів, призначених для обов'язкового вивчення напам'ять в 5-ому класі.	
04.11 2022 академічних годин -6	Тема 2. «Зарубіжна література» як навчальний предмет у сучасному закладі загальної середньої освіти в Україні. 1. Держстандарт базової та повної середньої освіти як підстава для розробки програми навчального курсу з кожного навчального предмету в ЗЗСО. Провідні змістові лінії літературного компоненту Держстандарту базової та повної загальної середньої освіти. 2.Загальні принципи побудови навчальних програм, програм із зарубіжної літератури, їх структура. Програма як основа для укладання календарно-тематичного та поурочного планування. 3.Мета та завдання вивчення зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.Зміст та структура курсу «зарубіжна література».. 4.Етапи літературної освіти в закладах загальної середньої освіти Принципи організації навчального матеріалу на кожному з етапів літературної освіти. 5.Зміст та особливості побудови хрестоматій для учнів закладів загальної середньої освіти	лекція самостійна робота	1.Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010, с. 55-66. 2.Пультер С.О. Методика викладання української літератури в школі: курс лекцій для студентів-філологів/ С.О, Пультер, А.М.Лісовський. ТернопільПідручники та посібники, 2009. С.3-10. Програма із зарубіжної літератури 5-9 класи. 2017 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/general-secondary-education/educational_programs/1349869088/ (Світова література 5-9 кл) 3. Ісаєва О.О. Про основні парадигми шкільної літературної освіти// Науково-педагогічна діяльність Є.П. Голобородько, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України: Матеріали регіональної науково-практичної конференції, присвяченої 50-річчю діяльності вченого-педагога (24 вересня 2010 р.) / За ред.. А.М. Зубка, С.Ф. Одайник та ін.. Херсон: РІПО, 2010. С.85-90. [Електронний ресурс]. Режим доступу: isaieva_o_o_statti_z_metodiki_vikladannya_svitovoyi_zarubizh.rar 4. Державні стандарти повної загальної середньої освіти (поступово набувають чинності з 1 вересня 2013 року) [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/24-2004-п	1.Доопрацювати конспект лекції. 2. Засвоїти зміст, структуру, мету шкільного курсу «зарубіжна література», принципи його викладання та специфіку 3. Ознайомитися із . Держстандартом базової та повної середньої освіти, Інструктивним листом МОН щодо викладання зарубіжної літератури в поточному навчальному році тощо. 4. Теоретичне усвідомити та засвоїти матеріал, з яким ознайомилися на семінарському занятті. та під час аналізу на семінарському занятті навчальної програми. САМОСТІЙНА РОБОТА: Виконати у відповідності з інструкцією аналіз навчальної програми із зарубіжної літератури для 5-9 класів (за ред.. 2017 року).	

[illegible]

	для 9-11 класів із зарубіжної літератури. 7. Основи методики організації роботи учнів з навчальною книгою на уроках літератури та у позашкільній роботі (шляхи та прийоми). Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.			Письмовий аналіз оцінюється як виконання самостійної роботи	
Тиждень Б 15.11 2022	Тема 4.. Інтерактивні та сучасні технології навчання зарубіжної літератури. Наочність на уроках літератури та методика її застосування 1. Інтерактивні технології навчання на уроках зарубіжної літератури як специфічна форма організації пізнавальної діяльності учнів (значення поняття «інтерактив», мета, завдання, позитивне та негативне, важливість психологічної підготовки учасників навчального процесу, різноманітні класифікації). 2. Інтерактивні прийоми навчання зарубіжної літератури («мікрофон», «акваріум», «мозаїка», «брейнсторінг» тощо). 3. STEAM-освіта (STREAM-освіта), її сутність, елементи її впровадження у викладання зарубіжної літератури. 4. Функції наочності на уроках літератури: види наочності (зорова, слухова, синтетична) 5. Принципи та методика застосування наочності на уроках зарубіжної літератури в ЗОШ II-III ст. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	лекція самостійна робота	1. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С.258. 2. Токмань Г.Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.236-268, с.110-122. 3. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середній школі. К., 2000. С.354-368. 4. Богосвятська А.І. Інтерактивні методи та прийоми навчання на уроках літератури [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.slideshare.net/bekeshnatalia/ss-16694990 5. Інтерактивні технології навчання [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.slideshare.net/Moon_ra/ss-42535864 6. Ісаєва О.О. Інтерактивні види та форми робіт при вивченні зарубіжної літератури в школі // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2002. № 3. С. 53-55 7.Митник Г.М. Інтерактивні технології на уроках світової літератури [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.myshared.ru/slide/1103106/ 8. Соловцова І.В. «Застосування STORYBOARD як ефективний шлях реалізації STREAM-підходів до навчання на уроках зарубіжної літератури» // Формальна та неформальна освіта крізь призму STEM-технологій. Херсон, 2019.. С. 264-272. 9. Шторлін В. Інтерактивні методи в діалогі культур // Українська мова та література. 2004. №5. С.39-43. 10.. Коржупова А. П. Наочність на уроках української літератури. К., 1965. 128 с. 11.. Кулінська Л. П. Екранні та звукові посібники на уроках літератури. К, 1979. 103 с.	1. Доопрацювати конспект лекції 2.Ознайомитися з основними різновидами наочності як із засобами візуалізації навчального матеріалу (на майбутнє вміти добирати та самостійно розробляти наочність до самостійно розроблених фрагментів або конспектів уроків 3.Засвоїти визначення поняття інтерактивні технології, визначальні ознаки цієї технології вивчити назви інтерактивних прийомів та засвоїти в загальних рисах особливості організації завдяки ним навчального процесу. 4.Ознайомитися з особливостями застосування інтерактивних технологій в практиці роботи завдяки перегляду запропонованих відеоресурсів. * Освоєння та осмислення теоретичного матеріалу, оволодіння практичними навичками застосування різноманітних інтерактивних та сучасних технологій на уроці зарубіжної літератури здійснюється шляхом виконання наступних завдань (введення елементів, застосування їх при складанні власних фрагментів або конспектів уроку)	
16.11 2022	Тема 3.: Методи та прийоми викладання зарубіжної літератури 1.Методи викладання літератури, їхня дидактична основа та специфіка. Системи методів викладання в сучасній дидактиці, різновиди класифікацій 2.Спроби створення специфічних методів навчання на уроках літератури	семінарське заняття	1.Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010, с. 166-194. 2..Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. К., 2000, с. 113-130.	1. Засвоїти визначення понять «метод навчання», «прийм навчання», особливості їх співвідношення 2.Засвоїти різновиди методів навчання літературі за класифікацією М. Кудряшова, вміти їх характеризувати, доречно використовувати.	. 5 (+5*)

академічних годин - 4	(Ф.І.Буслаєв,В.Я.Стоюнін, В.Я. Водовозов,В.В.Голубков,В.О.Нікольський, Є.А.Пасічник). 3.Класифікація методів навчання на уроках літератури М. І. Кудряшова. 4.Метод творчого читання, загальна характеристика (прийоми метода, види навчальної діяльності), умови його використання. 5.Евристичний та дослідницький методи. Їхня сутність, функціональне призначення, прийоми та види навчальної діяльності, спільне та відмінне. 6.Репродуктивний метод: а) його сутність, чинники звертання до його використання; б) специфічні прийоми та види навчальної діяльності; в) методичні вимоги до слова вчителя; г) специфіка шкільної лекції, вимог до неї та її побудови, особливості організації навчальної діяльності учнів. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	самостійна робота	3..Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.66-82. 4. Пультер С. О. Методика викладання української літератури в школі: курс лекцій для студентів-філологів / С. О. Пультер, А. М. Лісовський. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 144 с. С. 38 - 45. 5. Ісаєва О.О. Роль дискусії у розвитку читацької діяльності школярів // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2001 №1. С.55 - 56. 6.. Ісаєва О.О. Інтерактивні види та форми робіт при вивченні зарубіжної літератури в школі // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2002. № 3. С. 53-55	3.Скласти фрагмент уроку із використанням репродуктивного методу та евристичного методу (одна з тем обирається із запропонованого списку) 4. Пройти тест за темою «Методи навчання літературі» на платформі «Всеосвіта» за посиланням	
Тиждень А 22.11.2022	Тема 6. Урок зарубіжної літератури в сучасній школі 1. Урок як провідна форм організації навчально-виховного процесу із зарубіжної літератури. Специфіка уроку літератури 2. Вимоги до сучасного уроку зарубіжної літератури. Критерії оцінки уроку літератури. 3. Проблема структури уроку літератури. Традиційний і новаторський погляди на структуру уроку літератури 4.Зміст та етапи підготовки до уроку: визначення теми, мети, задач уроку, його структури, методики проведення, організації діяльності учнів. 5. Проблема типології уроків зарубіжної літератури. Взаємозв'язок типу уроку та його структури. Аналіз специфічних класифікацій уроків (В. Голубкова, І. Соболева, Є. Пасічника, С. Пультера та Лісовського тощо). 6. Класифікація уроків літератури М. Кудряшова. 7. Нестандартні уроки зарубіжної літератури, їх різновиди	лекція самостійна робота	Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С.142-163. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середній школі. К., 2000. С.138-179. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі: Навчальний посібник / Ф.М.Штейнбук. К.: Кондор, 2007. С.150-159.. Степанішин Б.Викладання української літератури в школі. К.,1995, с.94-110. Ніколенко О. М., Куцевол О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури. К., Академія, 2003. 288 с. Шуляр В. І. Урок літератури в умовах 12-річної школи: 5-9 класи. Миколаїв, 2006. 284 с. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.99-109, С.269-288. Пультер С. Методика викладання української літератури в середній школі. Курс лекцій для студентів-філологів / С. Пультер, А. Лісовський. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 144 с. Химера Н.В. Сучасний урок зарубіжної літератури // Всесвітня література та культура в середніх навчальних закладах України. 2003. №3. С. 48-49 Шуляр В. І.Сучасний урок літератури: тематична картка для учня-читача (за творчістю М.Вороного)// Українська література в загальноосвітній школі. 2014. № 11. С. 13-22. // http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ulvzsh_2014_11_5 Снегірєва В.В. “Довго і щасливо”: Роздуми з приводу сучасного уроку літератури //Зарубіжна література в середніх навчальних закладах, 1997, № 8. Шаповалова Е. Урок літератури – урок життя // Укр. мова і літ. в школі. 1986. № 6. С.72-76	1. Доопрацювати конспект лекції 2. Скласти опорну схему, таблицю: «Класифікація уроків літератури».(за класифікаціями В.Голубкова, І. Соболева, Є. Пасічника., Ф. Штейнбука, М. Кудряшова тощо) або зробіть ксерокопію схему(и) “Класифікації уроків літератури вчених-методистів” за підручником Мірошніченко Л.Ф. (Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. - К., 2000, с.90). 3. Самостійно опрацювати та скласти конспект (зробити ксерокопію) за питанням «Контроль знань учнів із зарубіжної літератури як один із видів діяльності на уроці», ознайомитися з критеріями системи оцінювання знань учнів із зарубіжної літератури за 12-бальною системою з різних видів роботи. 4.Декілька разів на платформі Learning Apps пройти навчальні ігри для засвоєння класифікацій: пазл «Класифікація уроків» https://learningapps.org/watch?v=pfqw040bt20 «Встановлення типу уроку за його темою» (класифікація):	5*

	8. Інтеграційні типи літературних занять Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.			https://learningapps.org/watch?v=pp378duu320 «Класифікація уроків за М.Кудряшовим» https://learningapps.org/watch?v=p6w3aay9320	
23.11 2022	Тема 6. Урок зарубіжної літератури в сучасній школі: його специфіка та проблема класифікації 1. Урок як основна форма організації навчальної діяльності учнів. Вимоги до сучасного уроку зарубіжної літератури. 2. Зміст та форма уроку. Критерії ефективності сучасного уроку зарубіжної літератури в школі. 3. Особливості структури сучасного уроку, специфіка структури уроків зарубіжної літератури та їх багатоваріативність. 4. Різноманітні підходи до класифікації уроків зарубіжної літератури. 5. Типологія уроків літератури (за М.І.Кудряшовим). 6. Етапи підготовки уроку.. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	семінарське заняття самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С.142-163. 2. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі: Навчальний посібник / Ф.М.Штейнбук. К.: Кондор, 2007. С.150-159.. 3. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середній школі. – К., 2000. – С.138-179. 4. Степанішин Б. Викладання української літератури в школі. – К., 1995, 94-110. 5. Шуляр В. І. Урок літератури в умовах 12-річної школи: 5-9 класи. – Миколаїв, 2006. – 284 с. 6. Ильин Е.Н. Рождение урока. – М., 1985. 7. Снегірьова В.В. “Довго і щасливо”: Роздуми з приводу сучасного уроку літератури //Зарубіжна література в середніх навчальних закладах, 1997, № 8. 8. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. – К., 2012. – С.99-109, с.269-288. Методика преподавания литературы /Под ред. З.Я.Рез. – М., 1985, с.263-277	1. Вивчити визначення уроку, його функції, що вважається генералізуючим елементом уроку, критерії ефективності уроку, специфічні риси уроку літератури, скласти уявлення, про найменші структурні складові уроку та їх відмінності одна від одної, про важливість обмірковування усіх компонентів уроку (змісту, форми, доцільних методів та прийомів навчання, форм роботи тощо). 2. Розгляньте конспект уроку за твором «Посмішка» Р. Бредбери (додаток ксерокопія) та виконайте запропоновані завдання до нього (додаються). 3. Перегляньте запропонований відеурок та складіть його хронометраж за запропонованою до уроку структурою (зверніть увагу на правила оформлення структури уроку).	5 (+5*)
Тиждень Б 29.11 2022	Тема 7. Етапи вивчення художнього твору в школі. Етап підготовки до сприйняття художнього твору. 1. Загальна характеристика етапів вивчення літературного твору. 2. Функції першого етапу вивчення художнього твору в шкільному курсі. Специфіка організації роботи з підготовки учнів до сприйняття тексту в середніх та старших класах. 3. Специфіка підготовки до сприйняття перекладного тексту іноземного автора Види коментарів. Значення коментарів країнознавчого характеру. 4. Форми, методи, прийоми роботи на етапі підготовки до сприйняття тексту художнього твору. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	лекція самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2010. – С. 196-202. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середній школі. К., 2000. С.202-214. 3. Головей В. До істини – шляхом краси: Інтерактивний урок-споглядання за поезією Мазуо Басьо // Всесвітня література в сучасній школі. 2013. № 1. С.34-39. 4. Симакова Л. А. Изучение трагедии Шекспира «Ромео и Джульетта» в русле культурологического подхода (1 урок) // Всесвітня література в сучасній школі. 2013. № 1. С.17-20.	1. Доопрацювати конспект лекції 2. Переглянути презентацію до лекції за темою 3. Засвоїти провідні етапи вивчення тексту художнього твору в школі 4. Засвоїти функції етапу підготовки до сприйняття тексту, тривалість та особливості цього етапу в середніх та старших класах, зміст та форми роботи на цьому етапі пройти тренувальний тест на платформі «Всеосвіта» за посиланням	

	4. Робота по засвоєнню тексту художнього твору. 5. Робота над планом та переказом тексту художнього твору. Види переказів. 6. Взаємозв'язок етапів читання та аналізу Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.		5. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури. – К., 2003. – 380 с. 6. Клименко Ж.В. Виклики цифрової епохи сучасному читачу та шляхи їх подолання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://svitlit.ippo.kupbg.edu.ua/?page_id=1119 7. Методична скринька //СВІТЛИТ: портал учителів світової літератури. http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?cat=9 8. Капська А. Й. Як навчити учнів виразно читати. – К.: Рад. Школа, 1978. – 208 с.	за темою за посиланням на платформі «Всеосвіта»	
07.12 2022	Тема 8: Читання твору як важлива ланка вивчення літературного тексту. Прийом виразного читання 1. Читання художнього твору як основа його вивчення. Проблема організації та керівництва самостійним читанням школярів 2. Види читання твору 3. Прийом виразного читання: функції та різновиди виразного читання (за виконавцем, за характером виконання тощо) 4. Методичні засади формування в школярів навичок виразного читання Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	семінарське заняття самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2010. – С. 174-175, С. 203-207. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в школі. – К., 2000. – С.214-217. 3. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі: Навчальний посібник / Ф.М.Штейнбук. – К.: Кондор, 2007. – С.42-61.. 4. Ісаєва О. О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури: Посібник для вчителя. – К.: Ленвіт, 2000. – 184 с. 5. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури. – К., 2003. – 380 с 6. Олійник Г.А. Аіразне читання / Г.А. Олійник. – Тернопіль: Навчальна кига – Богдан, 2001. – 224 с. 7. Сафарян С. Методичні рекомендації щодо навчання виразного читання//СВІТЛИТ: портал учителів світової літератури. URL:http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?p=27#more-27 8. Виразне читання. Прийоми навчання учнів виразному читанню. Критерії оцінювання виразного читання // https://norch-maysternya.blogspot.com/p/blog-page-69.html?m=1.	1. Засвоїти до семінару визначення, що таке читання, найгостріші методичні проблеми організації читання та шляхи їх подолання, які різновиди читання застосовуються на уроках літератури. 2. Підготуйте до семінару виразне читання одного з творів (за власним вибором з наступного переліку), заохочується розробка до виразного читання відеоряду (створюється, наприклад, за допомогою inshot). 3. Обґрунтуйте особливості власного виразного читання обраного Вами твору. 4. Назвіть (обґрунтуйте свій вибір), які з видів читання та на якому з етапів вивчення обраного Вами тексту Ви вважаєте за доцільне використовувати (монологічне, за особами, групове тощо)	5 (+5*)
академічних годин – 4					
Тиждень Б, 13.12 2022	Тема 5: Вчитель як організатор навчально-виховного процесу із зарубіжної літератури 1. Характер праці та провідні професійні якості учителя-словесника 2. Словесник як педагог-дослідник. Творча лабораторія учителя зарубіжної літератури. 3. Роль самоосвіти та самовдосконалення професійної підготовки вчителя у підвищенні рівня художнього сприйняття творів літератури та мистецтва 4. Організація навчально-виховного процесу та вчитель зарубіжної літератури. Планування як основа творчого викладання. План та імпровізація у викладанні. НОП вчителя. 5. Облік та оцінювання знань та вмінь учнів як засіб зворотного зв'язку та	лекція самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010, с.81-91. 2. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.37-39. 3. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. К., 2000, с. 44-50. Синиця І. О. Педагогічний такт і майстерність учителя. К.: Рад. школа, 1972. 167 с. Бугайко Т. Ф., Бугайко Ф. Ф. Майстерність учителя-словесника. К.: Рад. школа, 1963. 188 с. Жулинський М. Висока місія вчителя-зарубіжника // Зарубіжна література. 1999. №11 (123). С. 4-16. Ничкало Н. Сучасні тенденції у підготовці педагогів професійного навчання (міжнародний аспект та українські перспективи) / Н. Ничкало // Педагог професійної школи: Зб. наук. пр. АПН України. Інститут педагогіки і психології професійної освіти та ін. К., 2002. Вип.3. С.5-13.	1. Засвоїти матеріали лекції. 2. <u>Самостійно опрацювати</u> теоретичний матеріал за темою «Календарно-тематичне планування роботи вчителя зарубіжної літератури» за наданими матеріалами, укласти алгоритм складання цього виду планування 3. <u>Скласти</u> календарно-тематичний план роботи вчителя зарубіжної літератури на один семестр в одному з класів закладу загальної середньої освіти II ст. на основі вже існуючих календарно-тематичних планів в інтернетресурсах. У редакторі Word (подати на перевірку в електронному вигляді). 4. <u>Самостійно опрацювати</u> та скласти конспект теоретичного матеріалу з питаннями «Літературний розвиток читача-школяра» (за запропонованим планом та джерелами)	5* 5*

	стимулювання активності діяльності школярів. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.		Барчук В. С. Майстерність вчителя. Стаття-роздум [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/306829/		
14.12 2022	Тема 8. Коментоване читання:: функції, різновиди, методичні принципи 1. Прийом коментованого читання, його функції. 2. Різновиди коментарів на уроках світової літератури, їх значення. 3. Нерозривність зв'язку прийомів коментованого читання з прийомом виразного читання. 4. Заключний етап вивчення літературного твору як особливий етап з реалізації навчально-виховних задач з вивчення окремої монографічної теми. 5. Сутність, функції, специфічні форми проведення та види початкової діяльності, характер завдань на заключному етапі вивчення тексту художнього твору в середніх та старших класах. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	семінарське заняття самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. - К., 2010. - С. 174-175, С. 203-207. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в школі. - К., 2001. – С. 217-221. 3. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі: Навчальний посібник / Ф.М.Штейнбук. – К.: Кондор, 2007. – С.61-63. 4. Методика преподавания литературы. - М., 1985. - С. 96-101, С. 143-159.	1. Законспекуйте за підручником Л. Ф. Мірошніченко (або Ф. Штейнбука) види коментарів, що використовуються на уроках зарубіжної літератури. 2. Підготуйте коментоване читання фрагменту тексту (усно, за вибором) із запропонованого переліку текстів (за вибором студента). Передбачається обов'язкове обґрунтування, чому саме цей фрагмент коментується.:	5 (+5*)

Модуль 3. Методика аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури

Тиждень Б 10.02 2023, академічних годин - 2	Тема 9.: Шкільний аналіз художнього тексту: специфіка, різновиди та прийоми 1. Літературознавча концепція – підґрунтя аналізу тексту художнього твору в школі. Різновиди літературознавчого аналізу 2. Мета, функції аналізу тексту художнього твору в школі. 3. Специфіка шкільного аналізу літературного твору 4. Різновиди аналізу тексту у шкільному курсі та їх співвідношення: а) оглядовий; б) вибірково-спрямований; в) детальний (текстуальний). 5. Особливості вивчення перекладних художніх творів на уроках зарубіжної літератури 6. Елементи компаративного аналізу художніх творів у навчанні зарубіжної літератури Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	лекція самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С.100-107, 207-214. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в школі. К., 2000. С. 221-229. 3. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.137-143. 4. Ісаєва О.О. Роздуми навколо проблеми аналізу та інтерпретації художнього твору в школі // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України, 2007, №2, с.29-31. 5. Шалагінов Б. Б. Науковий та «шкільний» аналізи художнього тексту // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2004. № 6. С.6-9. 6. Спецвипуск: Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2004. № 6. 7. Ніколенко О.М. Проблеми аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2003. № 3. С. 31 -34. 8. Ситченко А.Л.. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу: монографія. К., 2004, 304 с. 9. Бабенко В. М. Порівняльний аналіз оригіналу й перекладу під час вивчення зарубіжної літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2005. № 6. С 39-42. 10. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи: Монографія. К., 2006. 340 с. 11. Волощук Є. В. Західні літературознавчі концепції – вітчизняній методиці // Зарубіжна література. 1999. № 11 (123), березень. С. 7.	1. Діопрацювати конспект лекції 2. Ознайомитися з різновидами літературознавчого аналізу тексту за підручником Л. Мірошніченко (К., 2010, с.208-212), з їх загальною характеристикою, адже шкільний аналіз базується саме на літературознавчій концепції. 3. <u>Самостійно опрацювати</u> та скласти конспект теоретичного матеріалу з питання «Технологія вивчення перекладних художніх творів на уроках зарубіжної літератури» 4. <u>Самостійно опрацювати</u> та скласти конспект теоретичного матеріалу з питання «Методика застосування елементів компаративного аналізу художніх творів на уроках зарубіжної літератури» 5. З метою засвоєння специфіки шкільного аналізу тексту зіграти декілька разів у запропоновану викладачем гру «Класифікація» на платформі learningapps «Специфіка...» (класифікувати специфічні риси уроку літератури, навчального курсу «зарубіжна література» та шкільного аналізу тексту	3* 3*
---	---	---------------------------------	---	---	--------------

			12. Наливайко Д. С. Наука, яка дедалі більше визначатиме методику викладання літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 1997. № 3. С.42. 13. Філінська Є., Дячук-Лісовська Л. Компаративний аналіз літературного твору на уроках світової літератури (презентація) //: https://www.slideshare.net/yurashrol/ss-33227032?next_slideshow=1	6. Розпочати підготовку до семінарського заняття (обрати тему уроку, перечитати необхідний текст, продумати зміст уроку, обрати методи, прийоми роботи на уроці, особливі форми організації роботи учнів, завдання тощо)	
Тиждень А 16.02 2023 академічних годин – 2	Тема 9: Шкільний аналіз художнього тексту: специфіка, різновиди та прийоми 1. Аналіз тексту як важливий етап вивчення художнього твору в шкільному курсі. Взаємозв'язок з іншими етапами. Спільне та відмінне з процесом читання. 2. Літературознавчий аналіз як основа шкільного аналізу: провідні різновиди. 3. Специфіка шкільного аналізу твору. Проблема шкільного аналізу тексту (його зміст, мета, особливості прийомів, різновиди). 4. Роль вивчення сприйняття учнями художнього тексту для визначення вчителем стратегічного напрямку його аналізу. Засоби визначення рівня та характеру читацького сприйняття. 5. Роль аналізу в коригуванні первісного читацького сприйняття. 6. Роль теоретико-літературних знань у формуванні вмінь та навичок аналізу літературного твору. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	семінарське заняття самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С. 207-214. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в школі. К., 2000. 3. Шалагінов Б. Б. Науковий та «шкільний» аналізи художнього тексту // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2004. № 6. С.6-9. 4. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу: монографія / А. Л. Ситченко. К., 2004. С. 158 - 173. 5. Хроменко І.А. Особливості аналізу художнього твору. 2018 // https://vseosvita.ua/library/tipi-analizu-hudoznogo-tekstu-osoblivosti-skilnogo-analizu-hudoznogo-tvoru-analiz-slidom-za-avtorom-46640.html6.	1. Законспектуйте різновиди літературознавчого аналізу (зробіть ксерокс). 2. Складіть конспект уроку, присвяченого аналізу однієї з тем (за вибором студента за твором М. Гоголя «Шинель»	5 (+2*)
Тиждень Б 24.02 2023, академічних годин – 2	Тема 10.: Шляхи аналізу літературного твору в школі 1. Шлях аналізу тексту як основа розгляду художнього твору в шкільному вивченні. 2. Провідні різновиди шляхів аналізу художнього тексту. Проблема класифікації шляхів аналізу художнього твору в школі. 3. Чинники визначення найбільш ефективного шляху аналізу твору в шкільному курсі «зарубіжна література». 4. Аналіз твору "слідом за автором". 5. Вивчення твору пообразним шляхом. 6. Проблемно-тематичний шлях аналізу твору. 7. Проблемний аналіз твору Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	лекція самостійна робота	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010, С.214-239 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в сер. навч. закл. К.,2000. С.254-265. 3. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2004. № 6. 4. Хроменко І.А. Особливості аналізу художнього твору Шлях аналізу «слідом за автором».. 2018 // https://vseosvita.ua/library/tipi-analizu-hudoznogo-tekstu-osoblivosti-skilnogo-analizu-hudoznogo-tvoru-analiz-slidom-za-avtorom-46640.html5.	1. Доопрацювати конспект лекції. 2. Скласти таблицю із визначальними характеристиками кожного з шляхів аналізу. 3. Створити власну навчальну гру на learningapps на основі одного з шаблонів пазл «Вгадай-ка», класифікація, «Перший мільйон», «Скачки» тощо, завдяки якій забезпечити можливість засвоїти визначальні характеристики кожного з шляхів аналізу тексту. 4. Розпочати підготовку до розробки конспекту уроку із семінарського заняття (обрати тему уроку, перечитати необхідний текст, продумати зміст уроку тощо) 5. Самостійно опрацювати та скласти конспект теоретичного матеріалу за питанням «Прийоми аналізу тексту» за методичними рекомендаціями. 6. Виконати тест за темою «Прийоми...»	

Тиждень А 02.03 2023 академічних годин – 2	Тема 10.. Шляхи аналізу літературного твору в школі 1. Шляхи аналізу твору, чинники їх вибору. Різновиди шляхів аналізу (особливості термінологічного визначення, певні розбіжності у кількості різновидів). 2. Шлях аналізу “слідом за автором”, його сутність. Переваги цього шляху аналізу та певна обмеженість його можливостей, небажані наслідки. Шляхи запобігання навіть виникнення найбільш поширених негативних наслідків аналізу твору цим шляхом. 3. Сутність пообразного шляху аналізу, його особливості, чинники досить високого рівня ефективності, переваги та певні недоліки. Шляхи запобігання виникнення подібних ускладнень. 4. Проблемно-тематичний шлях аналізу, його сутність, переваги й найпоширеніші з можливих негативні наслідки. Шляхи уникнення найбільш поширених недоліків, до яких може призвести здійснення аналізу тексту цим шляхом. 5. Аналіз твору на комплексній основі, його сутність та виправданість. 6. Відмінність понять “проблемний аналіз твору” та “проблемно-тематичний шлях аналізу твору”. Місце проблемного аналізу в шкільній практиці. Проблемне питання, проблемна ситуація, проблемне навчання. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	семінарське заняття самостійна робота	1. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2000, с. 160-183. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах.. К., 2000, с. 202-289... 3. Спецвипуск: Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2004. № 6. 4. Волощук Е., Бегун Б. Технэ майевтыке // Тема. На допомогу вчителю зарубіжної літератури. 1997. № 1-2. С. 23. 5. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу: монографія / А. Л. Ситченко. К., 2004. С. 158 - 173. 6. Хроменко І.А. Особливості аналізу художнього твору. 2018 https://vseosvita.ua/library/tipi-analizu-hudoznogo-tekstu-osoblivosti-skilnogo-analizu-hudoznogo-tvoru-analiz-sli-dom-za-avtorom-46640.html	1. Визначте самостійно шляхи аналізу, обрані авторами методичних посібників, розробок з вивчення 2-3 художніх творів (один з творів, що вивчається на етапі прилучення до читання, 1-2 твори – на системному та/або творчо-критичному етапах). 2. Побудувати систему уроків вивчення повісті В. Короленко «Сліпий музикант» (6 клас), О. де Бальзака «Гобсек» (9 клас), або трагедії У. Шекспіра «Ромео та Джульєтта» (8 кл) одним з шляхів аналізу. Обґрунтуйте вибір обраного Вами шляху аналізу. 3. *Розробіть на платформі Learning Apps навчальну гру для вивчення ознак, основних характеристик чотирьох шляхів аналізу тексту – комплексного, проблемно-тематичного, пообразного, за розвитком дії («слідом за автором», можливо, на основі шаблонів «Класифікація», «Пазл», «Перший мільйон»).	5 (+2*)
Тиждень Б 10.03 2023 академічних годин - 2	Тема 10. Прийоми аналізу художнього твору в закладі загальної середньої освіти 1. Прийоми аналізу тексту художнього твору та проблема їх класифікації. 2. Прийоми аналізу тексту та їх класифікація, запропоновані Є. А. Пасічником (Україна) 3. Класифікація прийомів аналізу тексту за В. Маранцманом (СРСР): - прийоми осягнення авторської позиції; - прийоми акт взації співтворчої діяльності читача Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	лекція	1. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. К., 2000.	1. Доопрацювати конспект лекцій. 2. Виконати інтерактивну вправу на платформі LearningApps з метою засвоєння класифікації прийомів аналізу тексту https://learningapps.org/view12701755; https://learningapps.org/watch?v=pxf5c0323. 3. До екзамену підготувати (продумати) приклади застосування певних прийомів аналізу тексту при розгляді художніх текстів за шкільною програмою із зарубіжної літератури	<u>3*</u>
Тиждень А 16.03 2023 академічних годин - 2	Тема 11. Методика аналізу образу-персонажу 1. Формування у школярів поняття про персонаж. Автор та герой. 2. Прийоми аналізу образу-персонажу. 3. Різновиди характеристики образів-персонажів: індивідуальна,	семінарське заняття	1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С.286-301. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. К., 2000. С. 265-274.	1. Скласти стислий конспект за запропонованими джерелами. 2. Ознайомитися із конспектами запропонованих уроків-прикладів за темою семінарського заняття	5 (+2*)

	порівняльна, групова. Їхня сутність, функції, обумовленість вибору виду. 4.Особливості уроку-аналізу образу головного героя. 5.Специфіка проведення порівняльної характеристики героїв. 6. Груповий аналіз образів, його особливості та значення. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	самостійна робота	3. Пронкевич О.В. Художній твір у запитаннях і завданнях. // Всесвітня література... 1998. № 8. С.41-43. 4 .Гордєєва Л. Емма Боварі, Анна Кареніна, Родіон Раскольников крізь призму їх психічного стану //Всесвітня література. 1997. № 10.	3.Скласти власний план-конспект уроку (за вибором) за наступною темою «Образи Оксани та Вакули в повісті М. Гоголя «Ніч напередодні Різдва», «Гобсек: філософ чи скнара?», «Еволюція характерів головних героїв трагедії У. Шекспіра «Ромео і Джульєтта».	
Тиждень Б 24.03 2023 академічних годин – 2	Тема 11. Аналіз художнього твору в шкільному курсі у родовій специфіці 1. Родова специфіка художнього твору як один з вирішальних чинників організації шкільного аналізу твору. 2.Загальні завдання роботи з епічним твором у шкільному курсі. Найважливіші компоненти епічного твору 3. Методика аналізу сюжету, тематики, проблематики епічного твору 4.Специфіка аналізу епічних творів письменників-модерністів та постмодерністів у шкільному курсі. 5.Родова специфіка драматичного твору. Загальна характеристика ускладнень аналізу драматичного твору в шкільному курсі 6.Специфічні прийоми аналізу драматичного твору: а) читання «за столом», за ролями; б)складання режисерського коментарю; в) прийом мізансценування, усного словесного малювання; г) рольові ігри (я-декоратор, я-гример тощо); д) використання наочності та мемуарної літератури, тощо. 7.Складність організації вивчення у шкільному курсі ліричних текстів зарубіжних поетів. Аналіз ліричного твору в перекладі (зіставлення підрядкового перекладу та різновидів художнього перекладу). 8.Важливість та різноманітність організації роботи учнів на етапі підготовки до сприйняття ліричного тексту. 9.Специфічні прийоми аналізу ліричних творів на уроках літератури Особливості вивчення лірики на етапах прилучення до читання, системного та творчо-критичного читання. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	лекція	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С. 278-352 (К., 2000, с. 169-183.). 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. К., 2000, с.290-316. 3. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.148-169. 4. Лисовский А.М.Изучение лирики в школе. К., 1978. 5..Пелипейко І.А.Вивчення ліричних творів у 8-10 класах. К., 1982. 6.Мацапура В. Особливості лірики та різні підходи до її аналізу //Зарубіжна література в навчальних закладах. 1998. № 11. 7.Поліщук Я. Поезія і філософія: діалог пізнання. //Зарубіжна література в навчальних закладах. 1997. № 5. .8.Корзов Ю.И.Изучение драматических произведений в школе. К., 1985. 9.Падалка Н.І., Цимбалюк В.І. Вивчення драматичних творів. К., 1984.	1.Доопрацювати конспект лекції. 2. Укладіть таблицю обов’язкових компонентів тексту, що аналізуються при вивченні епічних, драматичних та ліричних творів 3. Розпочати підготовку до семінарського заняття (обрати тему уроку, перечитати необхідний текст, продумати зміст уроку, обрати методи, прийоми роботи на уроці, особливі форми організації роботи учнів, завдання тощо)	
Тиждень А 30.03 2023		семінарське заняття	1. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С. 278-352 (К., 2000, с. 169-183.).	1. Засвоїти теоретичний матеріал за темою.	5 (+2*)

академічних годин – 2	Тема 12. Аналіз художнього твору в шкільному курсі в родовій специфіці 1. Загальні задачі роботи над епічним твором. Місце аналізу сюжетно-композиційної основи твору, роботи над окремим епізодом, над образом-персонажем (у тому числі і самостійної) в системі уроків вивчення твору епічного жанру. 2. Найбільш ефективні прийоми аналізу епічного твору. Осягнення позиції автора в епічному творі. 3. Складність та особливості організації аналізу епічного твору великої форми на шкільних уроках. Урок “орієнтування” в складному творі. Значення поглибленого аналізу окремих епізодів. Особливість заключних занять. 4. Задачі вивчення лірики та її місце в шкільному літературному курсі. Художній образ в ліриці, його особливості. 5. Особливості сприйняття лірики. Шляхи, методи, прийоми підготовки учнів до сприйняття ліричних творів різних жанрів та тематичних груп. Особливості організації вивчення поетичних творів. 6. Складності сприйняття драматичних творів у шкільному курсі. Специфіка підготовки до читання та аналізу драматичних творів. Форми первісного ознайомлення з драматичним твором, особливості організації його читання учнями. 7. Шляхи аналізу драматичного твору. З’ясування конфлікту драми. Специфічні методи, прийоми аналізу твору драматичного роду, різновиди способів створення характерів у драмі. Місце відомостей з теорії літератури на цих уроках. 8. Шляхи та прийоми звертання до театрального мистецтва на уроках літератури (його теорія, історія, сценічна практика), використання їх з метою поглиблення аналізу твору. 9. Складність визначення авторської позиції драматурга, методи та прийоми її виявлення. Ауд. – 2 год. . Сам. – 2 год	самостійна робота	2. Пасічник Є.А. Українська література в школі. К., 2000, с.290-316. 3. Токмань Г.Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.148-169. 4. Лисовский А.М. Изучение лирики в школе. К., 1978. 5. Пелипейко І.А. Вивчення ліричних творів у 8-10 класах. К., 1982. 6. Мацапура В. Особливості лірики та різні підходи до її аналізу //Зарубіжна література в навчальних закладах. 1998. № 11. 7. Поліщук Я. Поезія і філософія: діалог пізнання. //Зарубіжна література в навчальних закладах. 1997. № 5. 8. Корзов Ю.И. Изучение драматических произведений в школе. К., 1985. 9. Падалка Н.І., Цимбалюк В.І. Вивчення драматичних творів. К., 1984.	2. Виконайте завдання та дайте обґрунтовані відповіді на питання: ☐ З’ясуйте погляди методистів з приводу того, на якому з етапів вивчення твору драматичного роду вони вважають доцільним організувати перегляд в театрі учнями постанови програмного твору. ☐ Чи вважаєте Ви методично виправданим на першому уроці вивчення тексту драматичного роду запропонувати учням прочитати і дію за ролями (без попереднього знайомства учнів з текстом), обґрунтуйте відповідь. 3. Самостійно складіть план-конспект уроку (або фрагмент уроку) аналізу ліричного твору (за власним вибором із запропонованого переліку тем):	
----------------------------------	---	------------------------------	--	---	--

				наочність, застосувати елементи сучасних технологій).	
Тиждень А 13.04 2023 академічних годин – 2	Тема 14. Оглядові теми та методика їх вивчення у курсі “зарубіжна література” 1. Місце та різноманітний характер оглядових тем у курсі зарубіжної літератури 2. Функції оглядових тем, вимоги до їх вивчення. 3. Провідні методи, прийоми, форми роботи на уроках-оглядах. 4.Значення наочності та ТЗН при вивченні оглядових тем 5. Міжпредметні зв'язки на уроках вивчення власне оглядових. тем Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год	лекція самостійна робота	1.Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в школі. К., 2000, с.182-184. 2..Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі: підручник. К., 2012. С.195 - 198. 3..Ніколенко О. М. Методика вивчення оглядових тем (За програмою 2001 р.): практика, досвід, пролема // Всесвітня література середніх навчальних закладах України. 2002. № 2. С. 6-8. 4.Исаева О. Обзорный урок-семинар в системе изучения зарубежной литературы в школе //Зарубежная литература в навчальних закладах України. 1997. № 9 //Всесвітня література ... 1997. № 11. 5. Савчук Н. Оглядові теми з української літератури в старших класах. К.:, 2009. 128 с. 6. Соловцова І. В. Шляхи активізації розумової діяльності учнів при вивченні оглядових тем на уроках зарубіжної літератури в 10 класі // Педагогічні науки. Випуск 12. Ч.1. Херсон, 2002. С.163-168.	1. Доопрацювати конспект лекції 2. Засвоїти місце вивчення тем історико-літературного характеру, їх різновиди, функції кожного з різновидів, структуру характеристики історико-літературної доби, провідні методи та прийоми роботи, особливі форми роботи при вивченні історико-літературних тем,, складності уроків з вивчення оглядових тем, проведення та шляхи подолання цих об'єктивних складностей (значення наочності для забезпечення ефективного засвоєння матеріалу). 3..Скласти гру на платформі learnshngapps за шаблоном «Пари» з метою засвоєння «Труднощі організації вивчення оглядових тем та шляхи їх подолання»	
14.04 2023 академічних годин – 2	Тема 14.. Методика вивчення оглядових тем у курсі зарубіжної літератури 1. Два типи тем в історико-літературному курсі останнього етапу вивчення шкільного курсу літератури: оглядові та монографічні. Місце, сутність, функції оглядових занять, їх взаємозв'язок з монографічними темами. 2.Види оглядових тем. Особливості змісту, обсягу, функцій різновидів власне оглядових тем. 3.Типові складності у підготовці до роботи над оглядовою темою та загальні труднощі у сприйманні учнями навчального матеріалу на таких уроках. Особливі форми, методи, прийоми роботи над оглядовими темами. 4.Особливості підготовки та організації вивчення оглядової теми типу стислої характеристики творчості одного з письменників в межах наскрізного огляду літератури певного періоду. Його функції, зміст, обсяг, особливості методики їх проведення. 5. Провідні методи, прийоми, форми роботи на оглядових уроках. 6.Особливе значення наочності та ТЗН для вивчення оглядової теми. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год.	семінарське заняття самостійна робота	1.Ніколенко О. М. Методика вивчення оглядових тем (За програмою 2001 р.): практика, досвід, пролема // Всесвітня література середніх навчальних закладах України. 2002. № 2. С. 6-8. 2.Исаева О. Обзорный урок-семинар в системе изучения зарубежной литературы в школе //Зарубежная литература в навчальних закладах України. 1997. № 9 // Всесвітня література ... 1997. № 11. 3. Соловцова І. В. Шляхи активізації розумової діяльності учнів при вивченні оглядових тем на уроках зарубіжної літератури в 10 класі // Педагогічні науки. Випуск 12. Ч.1. Херсон, 2002. С.163-168.	1. Доопрацювати конспект лекції та засвоїти теоретичний матеріал за темою 2. Скласти план-конспект оглядового уроку за однією з запропонованих тем (за вибором студента). Підготувати до уроку наочність (презентацію або інтерактивний плакат). 3. Пройти тест на перевірку рівня оволодіння знаннями теоретичного матеріалу з вивченої теми 4. Розробити за допомогою конструктора тестів на платформі «Всеосвіта» тест з перевірки знань за певною історико-літературною темою	5 (+2*)

Тиждень Б 21.04 2023 академічних годин – 2	Тема 15. Вивчення теорії літератури у шкільному курсі зарубіжної літератури 1. Місце та значення вивчення теорії літератури у шкільному курсі. 2. Принципи та система роботи над засвоєнням теоретико-літературних понять у шкільному курсі. 3.Різновиди теоретико-літературних понять, призначених для вивчення у школі 4.Специфіка організації засвоєння теоретичних понять на уроках літератури на етапі прилучення до читання 5.Робота з формування теоретико-літературних понять на етапах системного та творчо-критичного читання 6.Специфіка формування понять про літературні напрямки. Історизм як провідний теоретичний принцип формування теоретико-літературних понять на етапах системного та творчо-критичного читання. Ауд. – 2 год. Сам. – 2 год	лекція самостійна робота	1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С.249-276. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в школі. К., 2000, с.336-340 3..Пультер С. О. Методика викладання української літератури в школі: курс лекцій для студ.-філологів / С. О. Пультер, А. М. Лісовський. Тернопіль,2009. С 86 – 92. 4.Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.200-206. 5.Бандура О.М. Вивчення елементів теорії літератури в 4-7 класах. К., 1981. 6.Бандура О.М.Вивчення елементів теорії літератури в 9-11 класах. К., 1989 7.8.Рада І.М. Арка класицизму, квітка романтизму. //Зарубіжна література навчальних закладах. 1998. №10. 9.Первак О.В.Методика вивчення літературного напрямку з використанням опорних схем. //Всесвітня література ... 1997. № 11.	1. Доопрацювати конспект лекції 2.Переглянути презентацію до лекції 3. Засвоїти місце, мету вивчення теоретико-латературних понять в шкільному курсі, на які групи умовно поділяють теоретико-літературні поняття, призначені для формування в шкільному курсі, які форми засвоєння вирізняють методисти, етапи засвоєння теоретико-літературних понять на етапі прилучення до читання 4. Зіграти в гру на платформі learningapps за шаблоном «Знайди пару» на визачення того, який саме термін буде сформовано на уроках з вивчення конкретних тем або програмних творів.	
Тиждень А 27.04 2023, академічних годин – 2	Тема 15. Вивчення теорії літератури у шкільному курсі зарубіжної літератури 1.Місце вивчення теорії літератури в структурі змісту шкільного предмета «зарубіжна література» (“література”), її функції (мета). 2.Роль програми у забезпеченні етапності, спадкоємності, безперервності процесу формування в учнів теоретичних знань. Провідні форми організації вивчення т/л відомостей в школі, їх різновиди. 3.Обсяг та характер знань з теорії літератури, передбачених програмою для учнів 5-7, 8, 9-11 (8-11) класів. 4. Специфіка формування знань з теорії літератури на етапах прилучення до читання, системне читання, творчо-критичне читання. 5. Етапи формування теоретико-літературних понять на етапі прилучення до читання за Є. Пасічником 6 .Прийоми вивчення теорії літератури в практиці викладання. Ефективність використання опорно-логічних схем, складання таблиць. 7. Формування навичок свідомого використання учнями теоретико-літературних знань.	семінарське заняття самостійна робота	1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010. С.249-276. 2. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в школі. К., 2000, с.336-340 3..Пультер С. О. Методика викладання української літератури в школі: курс лекцій для студ.-філологів / С.О. Пультер, А. М. Лісовський. Тернопіль,2009. С 86 - 92. 3.Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012. С.200-206. 4.Бандура О.М. Вивчення елементів теорії літератури в 4-7 класах. К., 1981. 5.Бандура О.М.Вивчення елементів теорії літератури в 9-11 класах. К., 1989 6.Рада І.М. Арка класицизму, квітка романтизму. //Зарубіжна література навчальних закладах. 1998. №10. 9.Первак О.В.Методика вивчення літературного напрямку з використанням опорних схем. //Всесвітня література ... 1997. № 11.	1.Засвоїти теоретичний матеріал за доопрацьованим конспектом лекції 2.Укажіть методичні принципи викладання теоретико-літературних понять, проілюструйте кожний із них прикладом. 3.Підструктури, на які можна поділити теоретико-літературну інформацію, яку отримують школярі на уроках. Поясніть, у чому сенс структурування? 4.Простежте послідовність вивчення одного з теоретико-літературних понять на етапі прилучення до читання. 5. За шкільними підручниками з'ясуйте особливості викладення відомостей з теорії літератури у підручнику-хрестоматії для середніх класів та підручнику з літератури для старших класів (реалізація принципів доступності, врахування вікових особливостей, наступності, зв'язок теорії з практикою, стиль викладення, характер завдань та форми роботи). 6. Дайте письмову рецензію на одну з теоретичних статей підручника-хрестоматії або підручника (вмотивованість необхідності знайомства з ними, рівень доступності, науковості,	5 (+2*)

Облік результатів навчання в академічних журналах обліку успішності ведеться традиційно за п'ятибальною системою, де максимальна оцінка дорівнює «5» балам. У зв'язку з цим пропонується для ознайомлення методика підрахунку балів за кожен навчальний семестр та конкретизуються особливості підрахунку суми балів, одержаних за результатами оволодіння знаннями теоретичного матеріалу кожного із змістових модулів (аудиторна робота, виконання завдань самостійної роботи) та здобуття навичок застосування цих знань на практиці.

Методика підрахунку кількості балів за кожний з модулів за навчальний рік відбувається наступним чином:

- за кожне семінарське заняття виставляється максимальна кількість балів «5». Кількість балів, одержаних за семінарське заняття, становить середню арифметичну оцінку, виведену за наступною формулою: $\Sigma^*_{cp} = (B+T+3 + \dots) / n$, де * – номер семінарського заняття, n – кількість видів робіт, які оцінюються на даному занятті (максимальна кількість балів за одне аудиторне заняття становить «5» балів;
- загальна сума балів за аудиторну роботу упродовж кожного змістового модулю та семестру вираховується простим виведенням суми середніх балів за кожне семінарське заняття:

$\Sigma^*_{mod} = \Sigma^1_{cp} + \Sigma^2_{cp} + \Sigma^3_{cp} \dots$; потім $\Sigma_{I\text{ сем}} = \Sigma_{1\text{ мод}} + \Sigma_{2\text{ мод}}$; $\Sigma_{II\text{ сем}} = \Sigma_{3\text{ мод}} + \Sigma_{4\text{ мод}}$
(Примітка при вирахуванні балів до підсумкового виду контролю – перед складанням іспиту – слід врахувати, що при підрахунку балів за аудиторну роботу в **1 змістовому модулі** слід додати кількість балів, одержаних здобувачем за рівень засвоєння теоретичного матеріалу лекції «Методика навчання зарубіжної літератури як самостійної педагогічної науки» (оцінка встановлюється завдяки проведенню контрольного опитування (тривалість 10-15 хвилин (шляхом проведення відкритого тестування на семінарському занятті № 2). Тому максимальний бал першого модулю при підготовці підрахунків до підсумкового контролю вираховується не з максимальних «15» балів, а з «20»).

- загальна сума балів за виконання завдань самостійної роботи складається з арифметичної суми за кожне з виконаних завдань (максимальний бал – «5»);
- кількість балів за поточний контроль у кожному змістовому модулі складається шляхом арифметичного додавання суми балів за аудиторну роботу за виконання завдань самостійної роботи (методика підрахунку кількості балів за кожним окремим семестром та за чотири змістових модулів перед проведенням підсумкового контролю наводиться окремо як в таблицях, так і в поясненнях до них (максимальна сума балів за семестр, а також за всі чотири модулі становить «60»);
- підрахунок суми балів за поточний контроль при підготовці до екзамену перераховується за наступною формулою:
 $\Sigma_{пм} = \Sigma_{1пмг}/2 + \Sigma_{2пм}/2 + \Sigma_{3пм}/2 + \Sigma_{4пм}/2$ (максимальна кількість балів становить «60»)

Максимальна сума, яку може одержати здобувач упродовж семестру за кожен з чотирьох змістових модулів конкретизується у таблицях.

Методика підрахунку кількості балів за I семестр (семестрова оцінка)

Через відсутність заліку для виставлення при підрахунку семестрової оцінки у I семестрі оцінюється також окремо виконання завдання до кожного семінарського заняття (максимальний бал «5», у силабусі відзначається позначкою + **5***, у першому змістовому модулі окремо виставляється оцінка (максимальний бал «5»)

Розподіл балів у I семестрі за змістовими модулями:

Поточний і модульний контроль				Оцінки за завдання до семінарських занять		Підсумкова контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2					
20		40		35*		5	100
семінарські заняття	самостійна робота	семінарські заняття	самостійна робота	зм 1	зм 2		
15	5	20	20	5+15*	15*		

Розподіл балів у II семестрі за змістовими модулями:

Поточний і модульний контроль		Оцінки за завдання до семінарських занять	Підсумкова контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4			

30		30		35*		5	100
семінарські заняття	самостійна робота	семінарські заняття	самостійна робота	зм 1	зм 2		
15	15	20	10	15*	20*		

Допуск до екзамену здійснюється на підставі суми балів за чотири змістові модулі – від 30 балів (мінімальна сума) до 60 балів (максимальна сума) (оцінки за аудиторну роботу – 35 балів, за самостійну роботу – 25 балів).
Власне екзаменаційна оцінка – 40 балів.

Основні критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти:

- 1) характер і якість самостійної підготовки до заняття;
- 2) ступінь усвідомлення навчального матеріалу, розуміння того, про що йде мова;
- 3) повнота, правильність і точність відповіді;
- 4) уміння робити узагальнення та висновки, зокрема при оцінюванні письмових завдань;
- 5) уміння застосовувати набуті знання як у стандартних, так і в нестандартних ситуаціях;
- 6) мовленнєве оформлення відповіді, уміння донести інформацію до свідомості інших.

Критерії оцінювання усної відповіді / роботи на семінарському занятті

5 балів виставляється, якщо здобувач активно працює протягом усього заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом і показує при цьому глибоке володіння теоретичним матеріалом, знання відповідної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, допускаючи не більше 1-2 помилок або описок.

4 бали виставляється за умови дотримання таких вимог: здобувач активно працює протягом заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, послідовне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але допуская деякі неточності у відповідях, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення здобувача до фактів і подій або ним допускаються 1-2 логічні помилки при розв’язанні завдань.

3 бали виставляється в тому випадку, коли здобувач у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання теоретичного матеріалу та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв’язувати завдання. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3-4 логічних помилки при розв’язанні завдань, наданні відповіді .

1-2 бали виставляється в разі, коли здобувач виявить неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутнє розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв’язувати навчальні завдання.

Критерії оцінювання рефератів

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату; 2) якість написання.

5 балів ставиться за реферат, який має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

4 бали ставиться за реферат, який має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

3 бали ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

2 бали ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

0 балів ставиться, якщо реферат відсутній.

Критерії оцінювання конспекту самостійно опрацьованого матеріалу / Фрагменту або плану-конспекту уроку

5 балів ставиться, якщо зміст конспекту повністю відповідає самостійного засвоєння навчального матеріалу, або темі уроку, вичерпно розкриває певну навчальну тему, містить ґрунтовні відповіді на кожне з питань (у плані-конспекті – всі обов'язкові структурні елементи конспекту уроку, очікувані відповіді учнів, текст індивідуальних повідомлень тощо), а навчальний матеріал викладається в ньому систематизовано та логічно. При складанні конспекту студент обов'язково використовує декілька джерел, посилається на них та на концепції авторитетних дослідників, розкриває зміст наукових термінів; при виконанні завдань практичного характеру та при написанні планів-конспектів/ фрагментів уроку демонструє творчий підхід та самостійність, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, знання текстів художніх творів, володіння навичками літературознавчого аналізу, здатність інтерпретувати тексти класичної літератури у відповідності з віковими особливостями та інтересами учнів та гострими проблемами сучасного суспільного життя, вміння влучно добирати цитатний матеріал, використовувати відповідні методи та прийоми навчання, цікаві та лолречні форми роботи тощо..

4 бали ставиться, якщо зміст конспекту безпосередньо відповідає плану, наданого у рекомендаціях щодо самостійного засвоєння навчального матеріалу (або характеру завдання, зокрема, темі уроку), в цілому, але не вичерпно розкриває тему, містить в цілому вірні відповіді на питання плану, але не вичерпні та досконалі. При складанні конспекту студент використовує декілька джерел, посилається на них та на концепції авторитетних дослідників, розкриває зміст наукових термінів; при виконанні завдань практичного характеру та при написанні планів-конспектів / фрагментів уроку демонструє вміння складати подібний документ у відповідності щодо основних вимог, виявляє досить творчий підхід, достатньо вільне володіння фактичним матеріалом, достатній рівень володіння вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, проте викладає матеріал недостатньо чітко структуровано та не в усіх без виключення випадках логічно.

3 бали ставиться, якщо зміст конспекту частково відповідає плану, що міститься у рекомендаціях щодо самостійного засвоєння навчального матеріалу, або характеру завдання, зокрема, темі розробленого уроку або його фрагменту, якщо частково розкриває тему, містить поверхові відповіді на питання плану, а на окремі питання або аспекти питання можуть бути взагалі відсутні відповіді. При складанні конспекту студент використовує лише одне джерело; при виконанні завдань практичного характеру та при написанні планів-конспектів/фрагментів уроку демонструє середній рівень знань фактичного матеріалу, текстів художніх творів, недостатнє володіння навичками літературознавчого аналізу та вміннями застосовувати теоретичні знання з методики викладання літератури та з теорії та історії зарубіжної літератури на практиці, матеріал чітко не структуровано та викладається не зовсім логічно та послідовно.

2 бали ставляться, якщо зміст конспекту лише частково відповідає плану, запропонованого у рекомендаціях щодо самостійного засвоєння навчального матеріалу, або характеру завдання, якщо розкриваються лише окремі аспекти питання(або не зовсім у відповідності із темою, із питанням), теми, відповіді на питання плану даються лише поверхові або надто узагальнені, а окремі питання або аспекти питання можуть бути взагалі не висвітлені. При складанні конспекту студент використовує лише одне джерело; при виконанні завдань практичного характеру та при написанні планів-конспектів/ фрагментів уроку демонструє лише середній рівень знань фактичного матеріалу, текстів художніх творів та володіння на практиці навичками літературознавчого аналізу і вміннями застосовувати теоретичні знання з методики викладання літератури, з теорії та історії зарубіжної літератури, матеріал лише подекуди структуровано та викладено логічно і послідовно.

1 бал ставиться за умови відсутності конспекту або якщо зміст конспекту абсолютно не відповідає плану, запропонованому для самостійного засвоєння навчального матеріалу (або характеру завдання, тобто з написання плану-конспекту або фрагменту уроку), не розкриває тему, містить надзвичайно поверхові та узагальнені відповіді на питання плану або не містить їх зовсім (пропонує відповідь на зовсім інше питання, розкриває інший аспект, ніяким чином не пов'язаний із зазначеним у завданні). При складанні конспекту студент використовує лише одне джерело та й до того ж таке, що недостатньо відповідає рівню розвитку сучасної методичної та літературознавчої науки; при виконанні завдань практичного характеру та при написанні планів-конспектів/ фрагментів уроку демонструє низький рівень знань фактичного матеріалу, текстів художніх творів, основ теорії методики викладання зарубіжної літератури та володіння навичками літературознавчого аналізу, нездатність застосовувати теоретичні знання на практиці, матеріал викладається нелогічно та непослідовно.

0 балів ставиться у разі відсутності конспекту або при ненаданні його на перевірку.

Шкала для оцінки виконання тестів

5 балів – при наявності до 7 % помилкових відповідей; **4 бали** – до 25 % помилкових тестів; **3 бали** – якщо виконано вірно 50 % завдань тестів; **1-2 бали** – у разі надання більше, ніж 50 % помилкових відповідей; **0 балів** у разі невиконання тестів.

Екзамен (40 балів)

Порядок проведення екзамену з “Методики навчання світової літератури в закладах загальної середньої освіти”

Екзамен є основною формою підсумкового контролю знань та умінь здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і складається у VI семестрі. Максимальний бал – 40.

Екзамен відбувається в усній формі після попереднього обдумування студентом питань екзаменаційного білета (в умовах дистанційного навчання – у формі співбесіди).

Кожний білет з курсу “Методика викладання світової літератури в загальноосвітніх закладах середньої освіти” складається з двох теоретичних питань (висвітлення одного з питань вимагає обов’язкового «ілюстрування» яким чином дані теоретичні положення реалізуються в практичній діяльності вчителя, заохочується застосування елементів сучасних педагогічних технологій).

Критерії оцінювання відповідей на питання білету

1. **39-40 балів** виставляється тоді, коли відповідь вважається повною, тобто в ній містяться визначення всіх понять, про які йдеться в питанні, проаналізовано об’єкт аналізу, охарактеризовано всі його ознаки. Відповідь повинна бути чіткою і послідовною, супроводжуватися великою кількістю прикладів з практики застосування тощо.

2. **31-38 балів** виставляється, коли у відповіді студента містяться незначні неточності, але при цьому відповідь є змістовною і логічно побудованою, студент виявляє досить вільне володіння фактичним матеріалом та наводить доречні приклади.

3. **20-30 балів** ставиться у тих випадках, коли здобувач вищої освіти дав не досить чітку або неповну відповідь на одне або обидва питання екзаменаційного білету, припускається певних неточностей при визначенні аналізованого об’єкта, не наводить прикладів або наводить недоречні приклади застосування певних теоретичних положень у практичній діяльності, не зовсім логічно та послідовно розкриває суть понять та виявляє недостатньо вільне володіння фактичним матеріалом.

4. **1-19 балів** ставиться, якщо здобувач вищої освіти не надає відповіді на питання екзаменаційного білета або надає невірні відповіді, не володіє вільно фактичним матеріалом, якщо відповідь є нелогічною, непослідовною тощо.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Методика викладання світової літератури в закладах загальної середньої освіти». Оцінювання результатів складається з суми 1) балів, одержаних за усі поточні усні відповіді, виконані завдання, складені тести, письмові роботи та за самостійну роботу за кожен модуль, 2) балів за підсумкову тестову контрольну роботу (загалом максимальна кількість балів за весь курс – 60) та з балів, одержаних на екзамені (40).

Наприклад: 46 (бали за поточні усні, письмові відповіді та за виконані самостійні завдання) + 30 (бали на екзамені) = 76 балів (**добре**) – (**С**) (оцінка вноситься до екзаменаційної відомості та в індивідуальний план здобувача)

Шкала оцінювання у ХДУ за ECTS

Сума балів / Local grade	Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка за національною шкалою / National grade	
			екзамен	залік
90-100	A	Excellent	відмінно	зараховано
82-89	B	Good	добре	
74-81	C			
64-73	D	Satisfactory	задовільно	
60-63	E			
35-59	FX	Fail	незадовільно	незараховано
			з можливістю повторного складання	
1-34	F		незадовільно	незараховано
			з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова (основна)

1. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2010.
2. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в сер. навч. закл. К., 2000.
3. Степанішин Б. І. Викладання української літератури в школі. К., 1995.
4. Пультер С.О. Методика викладання української літератури в школі: курс лекцій для студентів-філологів. Тернопіль, 2009.
5. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі. К., 2012.
6. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі. К., 2007.
7. Богданова О. Ю., Леонова С. А, Черткова В. Ф. Методика преподавания литературы. 2-е изд. М., 2002.
8. Волощук Е., Бегун Б. “Технэ майевтике”. К., 1997.

Допоміжна

1. Бабенко В. М. Порівняльний аналіз оригіналу й перекладу під час вивчення зарубіжної літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2005. № 6. С 39-42.
2. Бандура О. Теорія літератури в тезах, дефініціях, таблицях: Навчальний довідник / О. Бандура, Г. Бандура. К., 2008.
3. Білоус Н. М. Художнє сприймання у шкільному курсі. Житомир, 2016.
4. Ващенко Г. Загальні методи навчання. К, 1997.
5. Вітченко А. Теорія і технологія формування інтерпретаційної компетенції старшокласників у процесі вивчення світової драматургії: монографія. Луганськ, 2007.
6. Волошина Н. Й. Наукові основи методики літератури: Посібник / Н. Й. Волошина, О. М. Бандура, О. А. Гальонка та ін.; [за ред. Н. Й. Волошиної]. К., 2002.
7. Волощук Є. В. Західні літературознавчі концепції – вітчизняній методиці // Зарубіжна література. 1999. № 11 (123), березень.
8. Гладишев В. В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури: монографія. Миколаїв, 2006.
9. Градовський А. В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика: монографія. Черкаси, 2003.
10. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології / І. Дичківська. К., 2004.
11. Дячок С. Комп'ютерні технології осучаснюють урок літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України, 2010, № 11-12.
12. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен / М. Зубрицька. Львів, 2004.

13. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод, посіб. Авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. К., 2002.
14. Ісаєва О. О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому // Всесвітня література в школах України. 2016. № 1 (415).
15. Ісаєва О. О. Вивчення літератури під час гібридної війни / О. О. Ісаєва // Зарубіжна література. 2017. № 21 (774).
16. Ісаєва О. Комп'ютер на уроці літератури як методична проблема // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України, 2009, № 5,— С. 2-5.
17. Ісаєва О. О. Сучасний кабінет літератури. Яким йому бути? Типи кабінетів зарубіжної літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2002. № 5. С. 13-18.
18. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : монографія / О. О. Ісаєва. К., 2003.
19. Ісаєва О. О. Формування сучасного читача засобами медіаосвіти / О. О. Ісаєва // Всесвітня література в сучасній школі. 2013. № 2.
20. Ісаєва О. О. Чи буде особистість майбутнього Homo legens? / О. О. Ісаєва // Дивослово. 2014. № 4(685).
21. Ісаєва О. О. Читацькоцентрична парадигма вивчення літератури в школі// ШБІЦ. 2016. № 5.
22. Ісаєва О. О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури: Посібник для вчителя. К., 2000.
23. Каніболоцька О.А. Використання аудіокниг у процесі вивчення прецедентних художніх творів світової літератури. На матеріалі новели Гі де Мопасана «Намисто» // Зарубіжна література в навчальних закладах, 2010, № 10 .
24. Кичук Н. Формування творчої особистості вчителя / Н. Кичук. К., 1991.
25. Клименко Ж. В., Ісаєва О. О. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 5-6 класи. Х., 2004.
26. Клименко Ж. В., Ісаєва О. О. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 7-8 класи. Х., 2004.
27. Клименко Ж. В. Компаративний підхід до викладання літератури в школі /Ж. В. Клименко // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2010. № 12.
28. Клименко Ж. В. Науково-методичний лекторій для вчителя світової літератури «Специфіка вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи» : Лекції 1–22 // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2009. № 11; 2010 №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10; 2011 №№ 1, 3, 4, 5, 11/12; Всесвітня література в сучасній школі. 2012. №№ 1, 5, 10; 2013. №№ 1, 2; Всесвітня література в школах України. 2014. № 7 8; 2015. №№ 3, 6, 12.
29. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи: Монографія. К., 2006.
30. Клименко Ж. В. Формування компаративістської компетентності учнів у процесі вивчення світової літератури / Ж. В. Клименко// Всесвітня література в середніх навчальних закладах України 2011. № 6.
31. Клименко Ж. В. Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української національної ідентичності учнів // Всесвітня література в школах України. 2016. № 7/8.
32. Ковбасенко Ю. І. Вивчення біографічних відомостей про письменника як методична проблема/ Ю. І. Ковбасенко // Постметодика. Полтава. 2006. № 6 (70).
33. Ковбасенко Ю. І. Використання тестових технологій у процесі вивчення української та зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах/ Ю. І. Ковбасенко // Зарубіжна література в навчальних закладах. – К. – 2008. – № 2.
34. Ковбасенко Ю. І. Літературний канон і курикулум літературної освіти: світовий досвід і український шлях (ч. I – світовий досвід) / Ю. І. Ковбасенко// Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2011. № 9.
35. Ковбасенко Ю. І. Літературний канон і курикулум літературної освіти: світовий досвід і український шлях (ч. I – світовий досвід) / Ю. І. Ковбасенко// Всесвітня література в середніх навчальних закладах України, 2011. – № 9.
36. Куцевол О. Життя і творчість письменника в дзеркалі «поетичної критики». Вінниця, 2010.
37. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія) / О. М. Куцевол. К., 2009.
38. Куцевол О.М. Структура сучасного уроку зарубіжної літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України, 2003, № 3.
39. Куцевол О. Теоретико-методичні основи розвитку креативності майбутніх учителів літератури: монографія. Вінниця, 2006.

40. Лісовський А. М. Етюди з методики викладання літератури. К., 2013.
41. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури: Навчально-методичний посібник / Л. В. Мацевко-Бекерська. Львів, 2011.
42. Навчання в дії: Як організувати підготовку вчителів до застосування інтерактивних технологій навчання: Метод, посіб. / А. Панченков, О. Пометун, Т. Ремех. К., 2002.
43. Ніколенко О.М. Від Флобера до Аполлінера. Французька література другої половини XIX – початку XX ст. / О.М. Ніколенко. – К., 2005.
44. Ніколенко О. М. Зарубіжна література: Тести: посібник / О. М. Ніколенко, О. В. Орлова, Т. М. Конєва та ін. – К., 2007.
45. Ніколенко О. М. Компетентнісний підхід до викладання зарубіжної літератури // Зарубіжна література. 2016. № 6.
46. Ніколенко О. М., Куцевол О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури: посібник. 5–11 класи. К., 2003.
47. Ніколенко О. М. Художність в оцінці творів мистецтва // Всесвітня література в сучасній школі. 2014. № 3.
48. Обухова Н. Сучасні інформаційні технології // Відкритий урок, 2011, №2, С. 22-23.
49. Оліфіренко С. М. Мандрівка Інтернет-сторінками зарубіжної літератури: Посібник для вчителів і учнів 8–11 класів. К., 2007.
50. Пищик О. Інформаційно-комп'ютерні технології та сучасний урок // Відкритий урок, 2010, №3, С.26-30.
51. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник [за ред. О. І. Пометун]. К., 2004.
52. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К., 2017.
53. Професія – вчитель літератури: Словник-довідник [упор. Т. Чередник]. Тернопіль, 2009.
54. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу : монографія. К., 2004.
55. Ситченко А. Л. Методика викладання літератури: термінологічний словник [за ред. А. Л. Ситченко] / А. Л. Ситченко, В. І. Шуляр, В. В. Гладішев. К., 2008.
56. Сорокіна Е. Кабінет – моя творча майстерня // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України, 2002, № 5.
57. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія [за заг. ред. Д. С. Наливайка]. К., 2009.
58. Таранік-Ткачук К. В. Від Вітмена до Маркеса: Матеріали до уроків зарубіжної літератури / К. В. Таранік-Ткачук. Тернопіль, 2005.
59. Таранік-Ткачук К. Інтернет як образ сучасного віртуально-мобільного світу // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України, 2010, № 4.
60. Таранік-Ткачук К. В. Стилiстичний аналіз художнього твору на уроках зарубіжної літератури / К. В. Таранік-Ткачук. К., 2008.
61. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі. Екзистенціально-діалогічна концепція. К., 2002.
62. Тягло О. В. Критичне мислення : навч. посіб. Х., Основа, 2008.
63. Уліщенко В. Теорія і практика інтерсуб'єктного навчання української літератури в школі. К., 2011.
64. Умецька Н. Медіаосвіта – сучасна педагогічна технологія // Відкритий урок, 2010, № 2.
65. Химера Н. Упровадження мультимедійних технологій на уроках зарубіжної літератури // Зарубіжна література, 2010, № 3-4.
66. Шуляр В. І. Основні категорії сучасного уроку української літератури // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету "Україна", 2015, № 11, с. 18-23 // http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2015_11_6
67. Шуляр В. І. Планування літературної освіти школярів: технологічна концепція. Практико-орієнтована монографія / За редакцією члена-кореспондента АПН України, доктора педагогічних наук, професора Н. Й. Волошиної. / В. І. Шуляр. Миколаїв, 2006.
67. Шуляр В.І. Стратегії літературної освіти школярів у системі профільного навчання: монографія. - Миколаїв, 2010.

Періодичні фахові видання

1. Всесвіт: фаховий журнал світової літератури. К. : Видавничий дім «Всесвіт»: <http://vsesvit-journal.com>
2. Всесвітня література в сучасній школі: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. К. : РА «Освіта України».
3. Всесвітня література в школах України: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. К. : Педагогічна преса.
4. Зарубіжна література в школах України: науково-методичний журнал. К. : Антросвіт: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/zlvsh/index
5. Всесвітня література та культура: науково-методичний журнал. К. : Антросвіт.
6. Зарубіжна література: науково-методична газета. К. : Шкільний світ: <http://literatura@1veresnya.com.ua>

7. Зарубіжна література в школі: науково-методичний журнал. Харків : Основа.
8. Слово і Час: науково-теоретичний журнал. К. : Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України: <http://www.slovoichas.in.ua>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?p=1057>
2. <http://www.twirpx.com/file/505880>
3. http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/general-secondary-education/educational_programs/1349869088/
4. http://www.metod.iif.npu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=43
5. <http://ru.osvita.ua/school/materials/program/8795/>
6. http://svitova-litera.at.ua/board/dokumenti_mon/programa_quot_zarubizhna_literatura_5_12_klasi_quot/2-1-0-8
7. http://www.teacherjournal.com.ua/.../2528_
8. <http://www.ukrlib.com.ua/essay/printout.php?id=79&bookid=1>
9. <http://shkola.ostriv.in.ua>
10. <http://biographera.net>
11. <http://www.ukrcenter.com>
12. <http://www.dnipro-ukr.com.ua/scenariy-5671.html>
13. http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/gnvp/2012_6_2/10.pdf
14. http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?page_id=1119
15. http://oipopp.ed-sp.net/component/option,com_dcr/catid,504/Itemid,50/
16. СВІТЛІТ: портал учителів світової літератури: <http://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/>
17. Освітній проект «На урок»: <https://naurok.com.ua/>
18. Бібліотека методичних матеріалів для вчителів зарубіжної літератури порталу «Всеосвіта» : <https://vseosvita.ua/library?s=&type=&class=&cat=15>